

JÓESTÉT!

Érkezési és kladó-
hivatal: Cluj, Calea Regele
Ferdinand 66. Telefon: 61.

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

Cluj III. évfolyam
80. szám, 1934,
Április 8. Vasárnap

Diplomáciai utlevéllel utazó fegyvercsempészt fogtak le a svájci-francia határon

Ujabb kémszervezetet lepleztek le Franciaországban

(PÁRIS.) Egészen rövid időn belül már a harmadik széles kiterjedésű kémszervezetet lepleztek le Franciaországban. A rendőrség és a kémelhárító osztály közegei hosszabb idő óta figyeltek egy Loutriet nevű touloni tüzérszázadra. A tisztnek gyanús kapcsolatai voltak különböző társadalmi állású egyénekkal, nőkkel és férfiakkal. Gyakran látták őt együtt külföldi állampolgárokkal. Az egyébként szerény fizetésű tiszt feltűnően erősen költelezett. A hatóságok tegnap rajtaütésszerűen lefoglalták Loutriet, akinek a lakásán két férfi és egy nő tartózkodott. Megállapították, hogy a két férfi idegen állampolgár, a nő ellenben francia állampolgár. A házkutatás során több rendkívül fontos katonai okmányt találtak. A nyomozás kiderítette, hogy a társaság egy messze elágazó kémszervezethez tartozik. Az volt a rendeltetésük, hogy a katonai okmányokat idegen hatalmak részére megszerezzék. Eddig tizenkét embert tartóztattak le.

GÉPFEGYVEREK AZ AUTO BÖRÖNDBEN

A francia-svájci határon tegnap a határőröknek feltűnt egy hatalmas zárt autó. Feltartóztatták s a benneülő utast igazolásra szólították fel. Az illető — akinek nevét egyelőre elhallgatják — diplomáciai utlevéllel igazolta magát. A határőröknek ennek ellenére gyanúsak tűnt fel az autón levő néhány hatalmas bőrönd. Kényszerítették az autós utast, hogy nyissa fel azokat. Ekkor szeszélyes leletre bukkantak. A bőröndökben néhány gépfegyver, kátrésze, továbbá revolverek és kézigránatok voltak. A diplomáciai utlevéllel utazó utast nyomában előállították az illetékes határőrkapitányságon. Vallatása során megtagadott minden felvilágosítást a gépfegyverek s egyéb pusztító eszközök célját illetően. A nyomozás széles mederben halad tovább. Annnyit már eddig is megállapítottak, hogy monarchiaellenes elemek fegyvercsempészséről van szó. Számos embert őrizetbe vettek és még több letartóztatás várható.

BARTHOU VARSÓI UTAZÁSA

(LONDON.) Barthou francia külügyminiszter tudvalevőleg Varsóba utazik. Angol politikai körök élénk figyelemmel kísérik az utazását. Jól informált forrás szerint Barthou azzal a céllal keresi fel a lengyel fővárost, hogy az utóbbi hetekben meglazult francia-lengyel kapcsolatokat újra megerősítse. — Lengyelország ugyanis egy idő óta feltűnően kacérkodik Németországgal.

Ugyancsak jól informált forrás szerint a francia külügyminiszter Varsón keresztül akarja a kisanant és Franciaország viszonyát új alapokra fektetni.

SZÁZSZÁMRA UTASITJAK KI A CSEHEKET LENGYELORSZÁGBÓL

(VARSÓ.) A francia külügyminiszter minden valószínűség szerint a cseh-lengyel feszültséget is enyhíteni próbálja. A helyzet ezen a téren egyre jobban kiéle-

sedik. A lengyel hatóságok az utóbbi napokban súlyos retorziókat alkalmaznak csehszlovák állampolgárokkal szemben a csehországi lengyelelles tüntetések miatt. Tegnap és tegnapelőtti megint néhány száz csehszlovák alattvalót utasítottak ki Lengyelország területéről.

EGYÓRÁS TILTAKOZÓ SZTRÁJK

(PÁRIS.) A francia kormány a takarékoskodás elvét minden vonalon keresztül akarja vinni. Így a gyarmatiügyi miniszter tegnap Lebrun köztársasági elnök elé terjesztette annak a tiz gyarmati kormányzóknak a névsorát akiket a takarékosagra való tekintettel nyugdíjazni fognak.

A kormány kényszerintézkedéseivel szemben egyre élesebb a hangulat. A postaalkalmazottak elhatározták, hogy a kormány nyomorrendelétére válaszul április 13-án egyórás tüntető sztrájkot tartanak.

Az uralkodó teljes megelegedéséről biztosította a kormányt

(BUCURESTI.) A tegnapi öszszehívott minisztertanács — amelyről a „Jóestét!” beszámolt — mára maradt. Tatarescu miniszterelnök ugyanis kihallgatásra ment öfelsége elé és ezért nem tudták a tanácskozást megtartani. Ma délután az uralkodó elnökletével összeült a kormány, hogy megbeszélje azokat a fontos és kényes belpolitikai kérdéseket, amelyek a legutóbbi napokban felmerültek. A minisztertanács — a külföldön levő miniszterek kivételével — a kormány valamennyi tagja résztvett.

Politikai körök véleménye szerint a király fontos kijelentéseket tett a konverzió törvénnyel kapcsolatban, egyben legteljesebb megelegedéséről és bizalmáról biztosította a kormányt.

TITULESCU TUDJA A KÖTELESSÉGÉT

Titulescu külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Alexiu Manea-t, az országos antirevizionista diákszövetség kolozsvári elnökét. A miniszter a diák üdvözlésére kijelentette, hogy mindenkor tudni fogja a kötelességét.

Hurokra került az Atachi-féle ékszer-rablóbanda vezére

(CERNAUTI.) Két nappal ezelőtt jelentettük, hogy a csernovici hatóságok letartóztatták Tartakower Benno nemzetközi betörőt, aki az utóbbi időben betörőbandájával számos betörést haj-

tott végre a városban. A banda tagjai csak készpénzt és ékszereket loptak. Megállapítást nyert, hogy a betörők a nemrégiben letartóztatott multimilliomos orgazdával, Atachival állottak össze-

kötetésben. Tegnap a rendőrség a betörőbandával kapcsolatosan újabb adatok birtokába került. A tegnapi nap folyamán sikerült letartóztatni a bandának még egy tagját, Feuerstein Tóbiást. Feuerstein lakásán házkutatást tartottak s a rendőrség emberei a falba beépítve egy faliszekrényre bukkantak s ebben közel félmillió lej értékű ékszert találtak, amely lopásból származott.

Ugyanekkor letartóztatásba került egy Eschrah Jager nevű egyén is, valamint egy fiatal lány aki Fanny Brandnak nevezte magát. Megállapítást nyert, hogy mindketten résztvettek a banda betöréseiben.

A bandavezér Tartakower egyébként a kolozsvári rendőrségnek is ismerőse. Néhány évvel ezelőtt ugyanis a Uránia-mozgásban a véletlen juttatta rendőrkézre. A páholyban cigarettázott, mire leigazoltatták s a finalénál megállapítást nyert, hogy egy egymillió betörés terheli a lelkiismeretét.

Tartakower Benno mostani lebukása után valószínűleg néhány évig börtönbe kerül s egyelőre kapcsolódik a betörők világához.

JAPÁN REPULOK BOMBÁZTAK EGY KINAI VÁROST

(PEKING.) Tegnap hat japán bombavető gép jelent meg Kalgani városa felett. A japán bombavetők röpcedulákat szortak le a városra, bejelentve, hogy a japán csapatok rövidesen megszállják a várost. A védőrség sortűzrel bocsátott a japán repülőkre, amelyek néhány bombát dobtak le a városra és eltűntek.

TERRORSZERVEZETET LEPLEZTEK LE UKRAJNÁBAN A SZOVJET HATÓSÁGOK

(MOSZKVA.) A hivatalos Tass távirati iroda jelentése szerint a szovjet hatóságok az egyik ukrán városban terrorista szervezetet lepleztek le, amelynek élén egy volt kapitány állt. A hatóságok a szervezet főnökével együtt őt letartóztatást foganatosított, akikre halálbüntetés vár.

— ELUTASÍTOTTAK KLOPOTEL KERESÉSTÉT.

Megírta a „Jóestét!”, hogy Klopotel Joan, a „Patria” volt szerkesztője Maniu Gyula ellen kártérítési keresetet indított 360 ezer lejért, azért, mert a laptól felmondás nélkül bocsájtották el. Az ügy a munkabíróság elé került, amely a tegnapi ítéletben Klopotel keresetét elutasította. A szerkesztő az ítélet ellen felebbezést nyújtott be a törvényszékhez.

SPORT

KITILTOTTAK A MAGYARORSZÁGI FUTBALLCSAPATOKAT ROMÁNIABÓL. Tegnap este vált ismeretessé a belügyminiszter rendelete, amely szerint további intézkedésig megtiltja magyarországi futballcsapatoknak Romániában való szereplését. Ez alól az intézkedés alól kivételt képez a jelenleg még Romániában turázó Szeged FC, valamint a román husvára Bukarestbe utazó Kispest csapata. Ellenben nem engedélyezték a Soroksári FC kettős nagyváradi mérkőzését. Nem tesz említést a rendelet a Nemzeti kolozsvári vendégjátékáról. Valószínű, hogy a Nemzetiak vendégjátéka is kúba esett a nagy feltűnést keltő miniszteri rendelet következtében. A belügyminiszter rendelete semmiféle indokolást nem tartalmaz. Sejtteni lehet azonban, hogy a rendelet az „Universul” egyik legutóbbi cikkének hatása alatt született, mert a lap a magyarországi csapatok kitiltását sürgette, mert azok — ugymond — az irredentizmus szolgálatában állnak.

KÜLÖN VONAT MEGY LONDONBÓL Budapestre a május 13-iki angol-magyar mérkőzésre. A különvonaton 300 előkelő angol gyáros és kereskedő fog Budapestre utazni.

KISPEST—NEMZETI 2:1 (1:0) Bajnoki mérkőzés, amelyet a jobb kondícióban levő kispesztiek nyertek meg. A mérkőzés után a Kispest a következő 13 játékosal utazott Bukarestbe: Sarkadi, Szemere, Rozgonyi, Purczeld, Somlai, Rátkay, Mikes, Szabó II., Nemes, Szepes, Serényi, Szabó I. és Szebenhelyi.

KOLOZSVAR VASÁRNAPI ÉS HÉTFŐI SPORTEJA. Az orthodox husvét két napjának legnagyobb eseménye a Nemzeti vendégjátéka lesz. Lehetséges, hogy a Nemzeti az utolsó pillanatban mégis csak megkapja a beutazási engedélyt, ebben az esetben vasárnap délután 5 órakor a Románia, hétfőn pedig a komplett U. lesz a budapestiek ellenfele. A főmeccs előtt vasárnap az Unirea I.—Avram Iancu, hétfőn délután 3 órakor pedig a KMSC—Gloria barátságos meccsek kerülnek eldöntésre.

FERENCVAROS—HUNGARIA derby meccs kerül eldöntésre vasárnap a magyar ligabajnokságban. A két csapat a következő összeállításban fog találkozni egymással. Ferencváros: Háda, Pólgár, Papp, Lakv, Móré, Lázár, Rátkay, Székely (Takács), Sárosy, Toldi, Kemény. Hungaria: Szabó, Mándi, Kiss, Egri, Sebess, Dudás, Kalmár (Szegő), Kardos, Cseh, Turav, Titkos. Derbymeccs lesz Debrecenben is, ahol az Újpest ütközik meg a debreceni ötösfogattal, vagyis a Bocskai-val.

— Próbálja meg talp- és bőrszükségletét Kozák István bőruztatóban, Cal. Reg. Ferdinand 25. (főpostával szemben) beszerezni. A legtartósabb minőségben, olcsó napi árban vásárolhat.

Select-Mozgó

Vasárnapi kezdettel

Oroszország démonja

minden idők legnagyobb filme, főszerepben: **Lionel Ethel John Barrymore és Diana Wynyard.** — Műsoron kívül hirdó és **Silly Simphonie.** — Előadások kezdete vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órakor.

Méla akkoroddal végződött a kései romantika

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Nyári szezonban divatos csak a szamosfalvi fürdő. Ott kezelik magukat a podagrás öreg nénikék. A reumás bokájú öreg szeladonok és a fiatal szivbajosok. Igen a szivbajosok. Hiszen éppen erről van szó. Mert egyik városi főtiszt viselő, aki itten Kolozsváron rublikázza az adók gigászi számsorait, böngészi a felebbezéseket és az adókeservből fakadó más jereimádokat, szintén kiment a mult nyáron a szamosfalvi „ferdőbe”.

És ez a városi főtisztviselő, mikor az ottani kénes latyagban epidermisszét és tyukszemét áztatta, egyszerre csak meglátott egy, az iszapban terpeszkedő, karcsu, 90 kilós nőt.

— Ah — mondotta fellelkesülve — hiszen ez a nő Ilus, akit 22 évvel ezelőtt tündérnek tartottam, igaz, hogy akkor csak 56 kiló volt.

No, de mindegy, a szerelem sohasincs összefüggésben a tündér fizikai súlyával.

A lovag szive megdobbant. A dresszét megigazitotta már kiinasodott izomtalan combjain és oda csicsergett a „jelentékeny” nőhöz.

— Maga az, Ilus, — kérdezte 22 év előtti, ábrándos, de fuvoló hangon.

— Én vagyok, — szepegte súlyától és a kérdéstől is kihevülve a nő és szeretett volna odaomlani a régen imádott férfi keblére, de számolt a fizikai lehetőségekkel, nehogy agyonnyomja az imádott férfit.

Egyszóval 22 év után az ismerkedés megindult. Visszaemlékeztek a kávézó nénikék öreg délutánjaira. A gesztenyefák árnyékára, amelyek Marosludason is olyan sötétek és hűvösek, akár csak a ködös Londonban. Azután az egyik délutánra, amelyen a mamát elküldték 10 krajcárért a moziba, hogy ne zavarja az ifju

párt. Azután a rántott csirkére, amelyet a joviális nagynénikék a házassághoz hasonlítottak, akkor, amikor a kiöntött török kávé zaccából jövőt jóstak a szép reményű fiatalpárnak.

— Szeretsz-e még Ilus, — kérdezte a gyanusan öszülő gavallér.

— Imádlak, — mondotta a nő, és dresszének egy lebernyegével letörölte a zircseppeket a homlokáról, amit a romantika kánikulában verejtéknek nevez.

— Este hol találkozunk, — kérdezte az önzetlen gavallér.

— A Nyijorkban lakom, — selypített a 90 kilós lenge démon. Estére aztán, a találkozó tényleg megtörtént.

De nem úgy, ahogy a gavallér várta.

Egészen másképen.

Ugyanis a ludasi menyecske, akinek — köztünk legyen mondva — néhány apró neveletlen gyereke is van, egy barátnőjével rándult ki Kolozsvárra, egy pár napi kedélyes szórakozásra. Történetünk gavallérja a grenvicsi időszámítás szerint pontosan 9 órakor megjelent a „Nyijorkban”, ahol a rádió éppen pontosan pengette be a 9-et.

— Itt van Ilus nagysága a 606-osban.

— Itt van, — mondotta a szálloda portássa. A barátnőjével. Az artístával és a bányamérnök ural.

A gavallér nagyot nyelt. A szája szélét beharapta a műszemfogával.

Sarkon fordult.

Otthagytá a szállodát, az ideált. A kileneven kilót is.

Bánatában egy odát akart írni a csalfa szerelemről.

De nem tudott.

De viszont elment az Ursusba és husz korsó sör mellett ábrándozott azon, hogy kár a 22 éves ideált imádni. (Zsolt.)

Tüzipát legmagasabb caloriában

legolcsóbb árban

CIMENT

csak

fatermelőnél szerezhet be.

Vágott fa 44 leitől, ölfá 650 leitől, házhoz szállítva!

Telep: Str. Enescu 3. sz. Telefon: 51.

Lakás: Str. Londrei 25. Telefon: 50.

Csak egy szóra hölgyeim!

Akarnak elegánsan, divatosan és mégis olcsón öltözködni? Próbálják meg az

Anny Kepp szalonban Str. N. Iorga 21.

Kabátok, kosztümök. Speciális férfimunka. Kabátok 300 Le től, kosztümök 350 és ruhák 150 Leitől!

Társadalmi élet

(—) A KKASE április 8-ra hirdette táncmulatsága a közbejött akadályok miatt elmarad, de április 21-én minden körülmények között meg fogják tartani az unitárius kollégium tornatermében.

— VIATA ARDEALULUI címmel jelent meg egy közgazdasági folyóirat első száma. Rajta az a feljegyzés, hogy a Redactor Ionel P. Suciu. A lap az első cikkében program címmel nagyzerű és frappáns vezetőt ad arról, hogy a közgazdasági élet kritikusaival szemben kell, hogy megfigyeljék azokat a relációkat, amelyek egy ország életében irányítóként kell szerepeljenek. A lap többi cikkei, amelyek a közgazdasági vállalatok bírálatát képezik, komoly felkészültséggel adják az erdélyi közgazdasági élet hű tükreét és bizonyos az, hogy ez a lap nagy hiány pótlására íródik és szerkesztője szintén intenciói szerint a legkitűnőbb közgazdasági revüknek látszik. Mindenkinek figyelmébe ajánljuk.

TEKE-SPORT

Az ujonnan alakult „Meteor” cluj tekéző csapat 80. szám alatt 14 alapító taggal és a következő vezetőséggel, leigazoltatott: Elnök Székely László, alelnök Babcsák Gergely, titkár Hafner Leó, csapatkapitány Turós Márton, pénztáros Szabó Ferenc, ellenőrök Kozka Ferenc és Kovács Elek. Cluj kerületéhez, játékhelye Kovács-pálya, napjaink szerda. Mórócz B., ügyv. elnök. Boros Péter főtitkár. — Tekéző naptár. Vasárnap cluj egyéni bajnokságáért folyó szép küzdelem a Gárdan-pályán egész nap. Hétfőn: Solid és Olimpia csapatok barátságos mérkőzése Orosz-pályán. Szombat és Favorit csapatok, barátságos Szabó-pálya. Kedd: Corvin és Sport csapatok, barátságos, Kelemen-pálya. Favorit, Oltuz, Bohém, Hargita, Amateur, Juventus, Glória és Firtos csapatok házi játékjai a saját pályájukon. Szerda: Jóbarát—Favorit barátságos, Moderna-pályán. Remény—Turul barátságos, Orosz-pálya. — Tisztelettel értesítjük a Tizes bizottság tagjait, hogy vasárnap, április 8-án, délelőtt 11 órakor hivatalos helyiségünkben, értekezletet tartunk. Zegreanu, elnök. Bogdan főtitkár.

Hölgyeim!

Veszély nélküli tartós ondulálást, villany nélkül, 6 hónapi garanciával. Valamint hajfestést felelősséggel, ugyancsak szintén vas- és vizondulálást legszebb kivitelben készít.

Terkál-szalon,

Cluj, Reg. Ferdinand 33. Élián-ház. — Vashid mellett.

Fajborok 12, 16, 20, 3 fogásos 20 Lei kenyérral és savanyusággal. — Vacsora 12 Lei Liqueurök 60 Lei, 3 ebéd

KEREKES BÁC SINÁL Str. Elisabeta sarkán

Tévedések
szomorujátéka

(BUCURESTI.) Ovidiu Theorescu 20 éves fiatalember néhány nappal ezelőtt megismerkedett egy fiatal leánnyal. Tegnap este a fiu találkozni akart a lánnyal, de a találkán a lány nem jelent meg pontosan. A fiu egy ideig lefelé sétált a ház előtt, majd gondolta, felmegy a nőhöz, hogy megérdeklődje a késés okát. A közelben posztoló rendőr hosszabb ideje figyelte a lefelé sétáló fiut, majd mikor látta, hogy az belép a házba, azt hitte, hogy betörővel van dolga s ezért megállításra szólította fel a fiut. A szerelmes lovag megijedt, bemene-kiült az épületbe és fölszaladt az emeletre. A rendőr mindenütt utána rohant. A padláson keresztül a ház tetőzetére menekült, ahova a rendőr szintén követte, mire a kétségbeesett szerelmes levetette magát az épület tetőjéről. Utólag kiderült, hogy Theodorescu félreértés következtében menekült fel a ház tetőzetére és kétségbeesésében dobta le magát az udvarra. Ugyanis a leánynak egy rendőr is udvarolt s a fiatalember azt hitte, hogy a posztoló rendőr az ő riválisa, aki most végezni akar vele. Ovidiu Theodorescu elég súlyos sérülésekkel kórházba került.

— 75 éves kikapós menyecske. Jugoszlávia Szemenaria nevű városkájában történt meg az a különös eset, hogy egy hetvenöt éves asszony valókeresetet adott be nyolcvanéves férj ellen, miután 60 évig boldog házasságot élt férjével. Sztajonevics Katalin, a 75 éves válóperes asszony keresetében elmondta, hogy férje néhány hónap óta üti-veri és napirenden vannak közöttük a civódások, mert a 80 éves férje azzal gyanúsítja őt, a 75 éves asszonyt, hogy fiatal legényekkel barátkozik. A különös válópörben rövidesen megtartják a tárgyalást, amelyen ki kell derülni, hogy valóban kikapós-e a 75 éves asszony, vagy csak a férjétől kapott ki.

— Gésák az autóbuszban. Testvérek kedélyesen fogadni és operettlágeret dudolgatni hozzá, avagy teszték fölháborodni, kinek-kinek izlése szerint, tény és való, hogy Japánország fővárosában, az otani hiradás szerint, az autóbuszokon is bevezették a prostitúciót. Ugy történt, hogy kevesen szálltak föl a drága és kényelmetlen autóbuszokra, ezért végül is kiszállították a viteldijakat, javították a kocsikat, ráadásul pedig gésákat szerződtettek a kocsikra, hogy azok a férfitásokat szórakoztassák. Állítólag ennek a reformnak nagy sikere van. Európában azonban efféle reformról szó sem lehetne. Európa erkölcsi mások. Itt is áru a szerény leányok szépsége, de nem olyan nyilvánosan, mint Japánban.

Modern tanult iónő!

Corinna

megmondja Önnek jelenjét, jövőjét, távolba lat.
Fogad minden este 6 ig.
Str. Verde No. 15.
Str. Mico, régi botanikus kert
keresztül.

Közéleti emberek arcképcsarnoka

Dr. Boross György
unitárius püspök

Az erdélyi unitáriusok kiváló püspöke, aki egyszersmint az egész világ unitáriusainak egyházfője, 1855-ben született az udvarhely-megyei Tordásfalván. Theológiai tanulmányai után 1877-ben a londoni Manchester New Collegium-ba ment kétévi felsőbb tanulmányra. Angliából hazajöve theológiai tanár lett a kolozsvári theológiai intézetnél, amelynek kiépítése és önállósítása az ő nevéhez fűződik. 1884-ben megalakította az első unitárius egyházi egyesületet „Dávid Ferenc Egyet” néven. Sokoldalú egyházi, társadalmi és irodalmi munkásságot fejtett ki. Értékes munkái nemcsak magyar, hanem angol nyelven is megjelentek. 1900-ban résztvett egyháza nevében a Bostonban tartott nemzetközi vallásos kongresszuson, majd beutazta Amerikát és ismertető előadásokat tartott. A Harvard-egyetem ekkor theológiai doktori oklevéllel tüntette ki. 1910-ben egyházi főjegyző, majd 1928-ban a tordai zsinaton egyhangulag unitárius püspökké választották. Dr. Boross György irta meg tudos Brassai Sámuel kitűnő életrajzát egykoru adatok és alappötő kutatások nyomán. Fáradságot nem ismerő energiájával, kitartó egyházi munkásságával, társadalmi és kulturális tevékenységével kisebbségi életünkben vezető helyen áll.

Tizenhatmillió virághagyma

Hollandia! Haarlem! A virágok birodalma. Millió és millió virág. Virágházak végtelen sora, amelyekből nehéz virágitat és földszag árad.

Nézzünk be egybe. A felhőmályból villanykörték szállnak fel. Egy tolóajtót kinyitnak. A sötét, pincyszerű helyiségben a lapos faladák száza sorakoznak. Bennük katonás rendben, a porhanyós földbe ágyazva hatos sorokban virághagymák. Egy üvegházzal tovább már olyan hagymákat látunk, amelyekből fiatal, friss, zöldszínű hajtások fakadnak.

ÜVEGHÁZAK POMPÁJA

Az egyik üvegház narancsvörös színben pompázik. Teljes tulipánok szép, kinyitott virágai állanak és magasra emelik pompás fejüket. A másik üvegházban „Darwin-tulipánok” vannak. Ez a nevelők a magas, hosszúszerű tulipánoknak, az ugynevezett „cserép-

virágoknak”. Az egész üvegház leirhatatlan rózsaszínben játszik.

A harmadik üvegház csodálatosan szép. A jácintok eredete van itt. De milyen gyönyörű jácintok erdeje! Az alapszín fehér, kék, rózsaszín, de meg lehet itt találni ezeknek a színeknek minden árnyalatát. Van itt olyanfajta is, amelynek színét hosszú évek munkálkodása és kísérletezése hozta létre. Ez a csodálatosan lágy és finom husrózsaszín. Olyan finom, hogy az ember azt hinné, hogy ez a szín el sem bírja a világosságot.

A vörös, fehér, krém, lila virágmezők fölé barnaarcu kertészek hajolnak. Földes, nagy kezükkel végtelen, guengédséggel fogják meg a virágokat. Nem iskolában tanulták a virágkertészetet. Egyszerű emberek, akiknél ez a munka apáról fiura szállt. Olyan világban élnek, ahol nincsenek mások, csak virágter-

mesztők és olyan helyen laknak, ahol mindenki ezzel foglalkozik. Nyugodtszerű, egyszerű, tárgyilagos emberek, akik csak akkor lesznek izgatottak, ha a számokról, amelyek az export visszafel- lődését mutatják, azokról a számokról, amelyek azt mutatják, hogy egyeseknél az utóbbi időben a kivitel felére, sokaknál pedig egyharmadára csökkent. A vámok, a kontingentálás, ha erről beszélnek, egészen belepirulnak.

VIRÁGOK TEMETŐJE

Beszélgetünk. Többször visszatér ez a szó: „kényszermegsemmisítés”. Mi ez? Kényszervágásról már hallottam. Tudom, hogy ezer és ezer marhat vágta le, valószínűleg megrizdelték az állatállományt, hogy az élőállatok végtelen zuhanását megakadályozzák. De hogy ugyanezt ten- nek a virághagymákkal?

— Hogyan is állunk azzal a „kényszermegsemmisítéssel”?

— Mingyárt megtudom, — mondja az egyik virágtermelő.

Csak néhányperces autót az egész. Egy nagy, modern épület előtt vagyunk, egy óriási szárító előtt. Az egyik részében egy köfal mögött nagy, négyszögletes helyen szalmával borított hatalmas halom áll. A szalmán keresztül kékes gőz száll fel belőle.

A kertész előre lép, szétolja a szalmát és kivesz alóla egy nedves, fénylő virághagymát, amelynek apró világoszöld hajtása van.

— Jácinthagyma! Mit gondol, mennyi jácint- és tulipánhagyma fekszik itt? — mondja, aztán föl- emeli a hangját:

— Tizenhatmillió!

— Hogy lehet ez? Ez a kormány rendelete. Egyik napról a másikra a készlet ötven százalé- kát be kellett szolgáltatni és megsemmisíteni. Megtettük. En ma- gam negyedmiliót szállítottam be. Hogy mennyi lehet ennek az egész halomnak az értéke? Legalább félmillió forint. De az ember nemcsak a pénzt sajnálja...

A gőzölögő halom mögött ciprusfák állanak. A köfal, a ciprus és a hagymahalom különös hangulatot öbreszt. Temetői hangulatot. Tizenhatmillió virághagyma temetője.

A virágok számára sincs kimé- let.

— SZENZACIÓS TARTALOM MAL JELENT MEG A „MAGAZIN”, Bakos Aladár és Rajnay Tibor színházi- és kritikai illusztrált heti revü riportlapja, amely beszámol minden fontos és érdekes társadalmi eseményről: Igy a kolozsvári Mária kongreganista nők kézimunkakiállításáról, Bachner zeneszerző estjéről, a hóstáti lakodalomról és színes riportot hoz Szőke Szabolcs kolozsvári látogatásáról. Kapható tőzsdékben, uccai árusoknál és a vidéken is a bizományosoknál. Ára 4 lej.

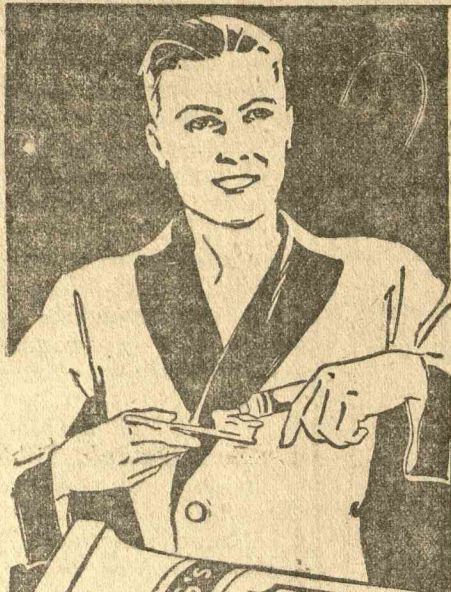
— A BORBÉLY ÉS FODRASZ MŰHELYEK HUSVÉTI ZARÓRÁJA. A kolozsvári munkaügyi felügyelőség közli, hogy a Munkaügyi minisztérium 1088-1934 sz. végzésével engedélyezte, hogy a borbély- és fodrászműhe- lyek 1934 április 9-én, husvét másodnapján déli 12 óráig nyitva tartsanak. Ezzel szemben április 10-én, husvét harmadnapján ugyancsak déli 12 órától zárva lesznek.

Urania-Mozgó

Vasárnapi kezdettel

Szököt fegyenc vagyok

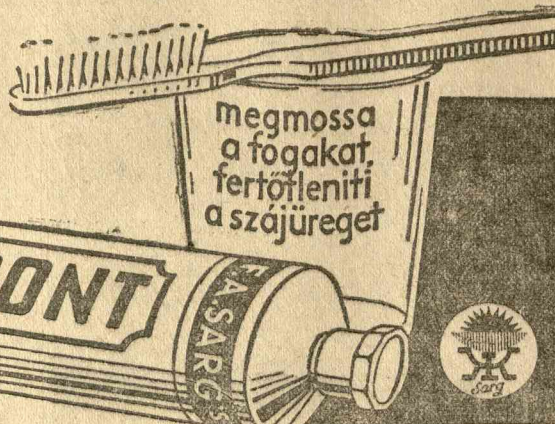
mélyen megrendítő film, Rbert Elliot Burns regénye nyomán, főszerepben Paul Muni. — Monopol filmcentrál.

A fogak legnagyobb veszélye: a tisztatlanság!

Mily könnyű azonban a fogak tisztítása és épségben tartása KALODONT-fogkrém segítségével! A dusan habzó KALODONT-fogkrém eltávolítja az ételmaradékokat és baktériumokat.

Tehát: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKRÉM

APRÓHIRDETÉSEK

Jellegés, vagy címnélküli hirdetések kezelési költsége 5 lej. Apróhirdetéseket az napi megjelenésre déli fél 12 óráig lehet feladni a kiadóhivatalban.

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖN telken egy szoba konyha, spázz kiadó. Str. Luther 8. Uj Masinistilor-uca 3. sikátor. (1735)

MÁJUS 1-re (Dorobantilor 50) egy szoba, konyha, kamara kiadó. Érdeklődni lehet ott és Str. Regalá 27. alatt. (1736)

KÉT szoba, konyha, fürdőszoba májusra kiadó. Regele Ferdinand 133. (1744)

FŐUCCÁBAN bevezetett cukrászda eladó. Cim a kiadóban.

KÉT szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, fűthető üveges veranda külön telken, Str. Closca 5a. szám alatt kiadó. Értekezni Str. Radu (Óvár) 1. szám alatt Biharinál. (1738)

KERTES villában egy szoba, hall, mosdófülkével garzon embernek kiadó. Str. Gojdu 9. sz. (1694)

HÁZMESTERT keresek, gyermektelent. — Különbejárattal butorozott szoba 15-re kiadó. Calea Motilor 69. (1771)

KÉT szoba, konyha, speiz, fürdőszoba mellékkeliségekkel május 1-re kiadó. Regina Maria 43. (1763)

EGY szoba, konyha, különbejárattal, lakásnak, rendelőnek, irodának alkalmasak, május 1-re kiadók. Regina Maria 43. (1766)

EGY szoba kiadó április 15-re. Str. Otătului 10. Értekezni: Str. Babes 4. (1765)

KIADÓ üzlethelyiség a Vágóhid-téren. Ugyanott szuterin-lakás. Str. Anton Pan 16. (1776)

LAKÁST KERES

KERESK azonnalra, vagy május 1-ig 4—5, vagy 6 szobás lakást a centrumban. Kertes, földszintes lakás előnyben. Cimeket „Pensio” jelígre. (1746)

NÉMET zongoratanitónó szerény kicsi szobaért tanitana. RÁFIZETEK. „Hálás” jelígre. (1709)

BELVÁROSBAN nagy forgalmú vendéglőhöz 30—40 ezer lejmel társat keresek. „Egyedül nem birom” jelígre. (1739)

KERESK t2 szoba, konyha és minden mellékkeliségekkel. Regina Maria-uccán, vagy közelében május elsejére. Cimet a kiadóba. (1755)

BELVÁROSBAN magános nőnél lakást keresek. „Tanitónó” jelígre. (1708)

ÁLLÁST KAPHAT

TANONC lakatosműhelybe fizetéssel felvétetik. Str. Masinistilor 9. (1718)

VASESZTERGÁLYOS, ONÁLÓAN dolgozó, aki LAKATOS munkában is perfekt, felvétetik. Cim a kiadóban. (1757)

UGYES elárusitónót keresünk trafikba. Garanciaképes előnyben. Astoria-trafik. (1754)

TANULÓT fizetéssel fölvesz. Préda műlakatos és reszelővágó. Calea Traian 20. (1751)

EGY tanulót szabóiparhoz felveszek. Harkó, Iuliu Maniu 4. sz. (1756)

KERESK egy 14 éven felüli jobb házból való kislányt könnyű elfoglaltságra d. e. 9—12-ig és d. u. 4—6-ig. „Szolid” jelígre a kiadóba. (1721)

JOBB minden szakácsnót keresek. Str. Călugăritelor 8. Bodega. (1755)

KÜLÖNFÉLEK

EGY biztos jó üzlethez társat keresek 170 ezer lejjel, havi 8—10 ezer lej jövedelem. Tőke és jövedelem biztosítva. „Havi jövedelem” jelígre a kiadóba. (1725)

KERESK részesedésben megművelésre kertészszakembert. Lakás van. Értekezni Cap. Ignat 7. sz. (1732)

KAVICSOS földet belvárosi telekről bárki ingyen vihet korlátlan mennyiségben. Cim a kiadóban. (1740)

TÖBB uccára nyíló kenyér- és péksütemény fiók-üzlet teljes berendezéssel azonnal átadó. Értekezni Str. Matei Basarab 7. sz. (1760)

KIADÓ hat hold szénafü. Értekezni Dubălarilor 10. (1743)

ANGOL-FRANCIA varrást, harisnyakötést és javítást vállalkozok. Str. Timbalei 10. (1634)

JUTÁNYOSAN készit műlabat, támfűzőt, járógépet, haskötőt, ludtálp betétet és sérvkötőket Zoványi ortopéd, Calea Regele Ferdinand 4. (1767)

10.000 LEJT takarít meg, ha Ford teher alváz szerződésem átvesszi. Szika, Regele Ferdinand 87. sz. (1770)

6 DARAB legfinomabb levelezőlap 100 lejtől. Családi képek, nagyítások legolcsóbban és garantált sikerrel. Foto Bordan. P. Unirii 10. (1125)

GYÜMÖLCSFAT aiudi Maárfelét, fajtiszta minőségben olcsón beszerezhet Grieger kertészetben. Dorobantilor 39. (984)

UJABB feltalált módszerrel na turból tanitok hegedülni. Egy óra gratisz. Str. Lutoasă 11. Sztojka (1568)

JÓFORGALMU fűszerüzlet, restaurant más vállalat miatt sürgősen átadó. Hosszu bérlet, modern lakással biztosítva. Átvételhez 40 ezer lej szükséges. Érdeklődők „Biztos jövő” jelígre a kiadóba. (1597)

Hirdessen a „JOESTETI”-ben

ZSÁKSZÁMRA SZALLITOTTAK AT A HATÁRON SELYEM KENDŐKET A BIKKSZÁDI PARASZTRUHÁS CSEMPÉSZÉK

(SZATMÁR.) A szatmári rendőrség olyan információ birtokába jutott, hogy a Bikszád felől érkező vonattal nagymennyiségű csempészarut készülnek a városba behozni. Az információ alapján tegnap reggel Mitolu komiszár és Glück detektiv kimentek Szentvár állomásra, ahol várták a kérdéses vonatot. A csempészek ugylátszik gyanút fogtak, hogy a rendőrség tudomással birt érkezésükről s mielőtt a vonat beérkezett volna Szentvár állomására, a vonatról két parasztruhás egyén ugrott le és menekülni kezdett. A komiszár a menekülőket vette üldözőbe, míg a detektiv a vonatra szállott fel. Az egyik III osztályu fülkében a detektiv két csempészaroval telt zsákra bukkanott. A komiszár a két parasztruhás egyént elfogta, akikről megállapítást nyert, hogy Fintá György és Rosca Petru bikszádi lakosokkal azonosak. Beismerték, hogy a két zsákot egy ismeretlen kereskedő adta át nekik a negresti állomáson azzal, hogy vigyék el Szatmárra. A zsákban 450 seluemkendő volt, amit a rendőrség elkobzott.

— MEGHALT JORGA PROFESSZOR ANYJA. Jorga professzort, a kiváló történettudóst, s volt miniszterelnököt súlyos gyász érte. Anyja, Tullia Jorga, a tegnapi nap folyamán elhunyt. A holttestet Valeni de Munteniből szállították. A professzort anyja elhunytából a közéleti személyiségek részvét táviratokkal keresték föl.

SZÍNHÁZ és MOZI

— VASÁRNAP NYILIK MEG A CARMEN-MOZGÓ. Bemutató előadása: „Mindent a szerelemért!” Rendezte Max Neufeld, főszerepekben Lien Deiers, Brausewetter, Falkenstein. Vasárnap hétfőn délelőtt 11 órakor matiné 5 lejes helyárrakkal, délutáni előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Helyárrak: 10, 15 lej.

ÉPÍTŐMUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Egy nőorvos naplója. Társadalmi dráma. Főszerepben várkonyi Mihály, Warner Baxter és Joan Bennett. Helyárrak: 6 lej.

Vasárnap délután 3, 5 és 7 órakor: A Ghetto szive. Megható zsidó tárgyú angol párbeszédés társadalmi dráma, mely a legerősebb idegzetű embert is megrendíti. Főszerepben a világhírű 12 éves Dickie Moore gyermekszínész és Alexander Carl. Műsor előtt a legujabb híradó. Este 9 órakor nincs előadás.

Keddén 5 és 7 órakor: A ghetto szive. Társadalmi dráma.

Szerdán 5 és 7 órakor: A ghetto szive.

Megszűnt a ruhadrágaság!

Tekintse meg minden vételkötelezettség nélkül a Str. Iuliu Maniu 4. szám alatt megnyitott dusan felszerelt szövetraktárral rendelkező uri szabóságomat! Elsőrangú munka! Minimális árak! HARKÓ FERENC.

Szinkör-Mozgó: Vasárnapról: FU MANCHU FELTÁMADÁSA!

A világhírű **Fu Manchu** sorozat legújabb és legizgalmasabb országos premier filmje. Jegyeket vasárnap délelőtt 10 órától elővételben lehet váltani. Külön földszinti és erkély pénztár.

Végrehajtási házalást rendelt el az előző városi tanács

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A városi tanács az összes szekciókból kivont egy tisztviselőt és beosztotta a városi adóhivatalhoz, még pedig azért, hogy ezek a hivatalnokok eszközöljék a városi foglaltságokat.

Az a gondolat vezette a városi tanácsot, helyesebben mondván az az intenció vezette a városi tanácsot, hogy nem elegendő a háztulajdonosok elérése a végrehajtó, kell egy súlyosabb egyéniség is, a városi hivatalnok és akkor fizetni fognak a háztulajdonosok.

Hogy mindezt megértsük, hogy miért ütött a városi tanács a bürokrácia botjával a saját fejére meg kell magyarázni holmi kis adókiutalási trükköt.

Magyarán szólva a városi tanács az adókiutalásnál összetévesztette a szegényt a fazonnal.

Arról van szó, hogy az előző városi tanács olyan tisztviselőket vont el az egyes szekcióktól, akik ugyanis nélkülözhetők voltak, de viszont soha életükben nem csináltak végrehajtási házalást, de ugyanakkor az összeírásoknál, vagyis az adókiutalási összeírásoknál egyes tisztviselők visszaéltek adott hatalmukkal és miután tételként 1 Lej 50 honoráriumot állapított meg az előző városi tanács, egyesek a tételeket oly módon szaporították, hogy nemcsak a családfőt, hanem a családtagokat is külön tételekbe vették azért, hogy szaporítsák az 1.50-es honoráriumokat.

Ennek következménye azután az lett, hogy mikor végrehajtásra mentek ki a közegek, ugyanazon egy adótételért négyet is adóvégrehajtottak.

Ez a kirívó bürokratikus abszurdum a tisztviselő adónál van meg, ahol még az a különös tény is előfordul, hogy egyes személyeket, amikor 100 lejtel adóztat-

nak meg, másokat 20—80, meg 60 lejtel rónak meg.

Lehetséges ugyan az, hogy a tűzoltóadóra kötelezettek bizonyos jövedelmi kulcs alapján adóztattak meg a tűzoltóilletéssel, igen, de hogy jön az Irisz-telep koldusszegény suszterei ahhoz, hogy 100 lej tűzoltó adót fizessen a viskójáért, mikor ugyan csak adatok vannak arra is, hogy magas jövedelmű tisztviselők 20, 40 és 60 lejtel fizetnek csak ezen adó címén.

A szakértők azt mondják, hogy a szabályrendelet szerint történik ez az adófizetés. De nem tudjuk

elképzelné azt, hogy miképpen lehetséges, hogy a kiküldött tisztviselő az összeírásnál külön vette fel a feleséget és nagylelkű volt az adótisztviselő, hogy a gyerekeket is külön vette fel a tűzoltó adóra.

Mindenestre az interimár bizottságnak, vagy a városi tanácsnak kötelessége az, hogy a tűzoltóadóztatás terén egy olyan kulcsot állapítson meg, amely progresszíven jövedelem arányában kötelezze a tűzoltóadók megfizetésére és ez a progresszivitás tényleges adatok alapján nyugodjék.

Ugy berugott, hogy azt sem vette észre, amikor karjába döfték a kést

(CLUJ.) A Chintăului-ucca egyik vendéglőjében besorozott legények és soffőrök mulattak. Nagyszámban képviselve volt közöttük a közeli cigánykolónia fiatalja. Lázár Mihály 22 éves cigánylegény azzal hengegett, hogy őt a tűzerekhez vették be. Ingujjra vetkőzve üritette a borospoharakat, amíg végre annyira berugott, hogy azt sem vette észre, amikor a körülállók verekedni kezdtek. A dulakodás hevében Varga Antal soffőr egy

konyhakéssel a karjába döft a leendő tűzérnek. A sebesült karjából magas sugárban ömlött a vér, míg a körülállók lecsendesedtek és ideiglenesen elköttették a sérült testrészt. Innen a menet a IV. kerületi rendőrségre érkezett, majd kiszállott Matache mentőorvos, aki elsősegélyben részesítette Lázár Mihályt. A rendőrségen kiderült, hogy a verekedés az elszámolási differenciák miatt keletkezett.

Beszámoló a Kolozsvári Szentpéterei Egyház multjáról és jelenéről

(CLUJ.) Az egykori okiratok és följegyzések szerint a szentpéterei egyházközség már 1453-ban létezett. Az ebből az időből megmaradt okmányok azt bizonyítják, hogy az az egyház hajdan önálló főegyház volt s a nép szabadon választotta plébánosát. A templomot és a rendházat 1725-ben a minoriták vették át, majd 1765 áprilisában, amikor a minoriták a belvárosba költöztek, a rendházat a Szent Erzsébet-egyház megvásárolta és 1918-ban a szentpéter egyház az aggházzal egyesült. Az akkori templom még zsindeyes fedelű deszkaból-

tozatu épület volt, amelyet 1844—46-ban alakították át a mai díszes, gótikus templommá. A templom előtti főbejáratot 1897-ben építették. Középen, a kapu tetején Szent Mihály főangyal, mögötte kétoldalt három-három szent kőszobra látható.

EXTRA MUROS...

Valamikor a szentpéterei templom és környéke „extra muros”, a falakon kívül állott. A várfal ugyanis csak a mai református teológiáig ért, úgyhogy a szentpéterei rendház, a templom a maga híveivel külön falut képezett.

Nagy kacagató matiné

Vasárnap és hétfőn délelőtt 11 órakor:

MALEC

Előtte: Világhíradók. 2 órát tartó falrengető kacagás. Olcsó matiné helyárak!

ELET ÉS HALAL

Az elmúlt évben a szentpéterei egyházkerületben 50 kereszteselés és 43 temetés volt. Tizennégy emberpár pedig örök hűséget esküdött egymásnak. Köztük a legfiatalabb férj 1913-ban született — és a legidősebb feleség 1850-ben látta meg a napvilágot.

Az egyházkerület kebelében tiz évvel ezelőtt megalakult a Szentpéterei Katolikus Népszövetség, amelynek ma egyik alosztálya a Katolikus Ifjúsági Irodalmi Kör valamint az Oltáregyesület. A szentpéterei esperes-plébános, dr. Balássy Imre vezetésével minden évben szegényeket felszegélyező akciót indítanak, amelynek tavalyi eredményeképpen karácsonykor 8000 lej készpénzt, 6000 lej értékű ruhát és télikabátokat osztottak ki 90 szegény gyermek között.

CARANICA, aki a petárdát dobta. Őt is örök rabságra ítélték.

BELIMACHE, a harmadik gyilkos. Szintén életfogytiglan fog rabszolgálni.

Az életfogytiglani fegyházra ítélt CONSTANTINESCU

TURI-féle FOCUS

szabadalmazott

tagozott folyton égő cserépkályha. Folytonosan egyenletes meleget ad. — Minden más kályhatípusnál gazdaságosabb. Naponra 12 kg. fa döven elegendő egy 80—200 köbméter területű helyiséghez. Használt cserépkályhát kandallót átalakítko. Megrendelések csak **Turi Sándor**, kályhásmeisternél eszközölhetők,

Cluj, str. Oțetului 5. sz. Telefon 144. Minden időben nagy választék mindenféle rendszerű és stílusú cserépkályhákban.

Városi iroda: Vass szabadalmi ügyvivőnél, str. Tudor Vladimirescu 2. szám, I. emelet.

APRÓHIRDETÉSEK

szaranként 1 lej, vastagabb betűvel szedve 2 lej

Jelíges, vagy cím nélküli hirdetések kezelési költsége 5 lej. Apróhirdetéseket az napi megjelenésre déli fél 12 óráig lehet feladni a kiadóhivatalban.

LEVELEZÉS

Havi jövedelem, Özvegy román tisztviselő, Diófaháló előnyben, Nagy szoba, Állandó, Pontos és rendes fizető, Olcsó, Falcos cserép, Rentabilis jelígekre levelek vannak a kiadóban.

VESZEK URAKTÓL használt ruhákat legmagasabb árban. Glück, Piata Unirii 18. (977)

6 lap **KABINET** kép 80 lejtől Foto Agoston **REGELE FERDINAND** 40. (1239)

ARANYÉRT LEGTÖBBET FIZET ÓRAKIRALY. PIATA MIHAI VITEAZUL 11. (312)

ZÖLDSÁPKA VENDÉGLŐ ujjonnan átalakítva megnyílt. Kitiűnő konyha, fajborok. Állandóan nyitva. (1690)

HÖLGYEK FIGYELMÉBE! TARTÓS ONDOLALÁST modern 1933. évi típusu géppel készítenek. **MATLAK** hölgyfodrászat, **PIATA URIRII** 12., vas- és vizondolás, manicur. redukált árkal. (313)

CSUNYA, elhanyagolt, szeplős, májfoltos, pattanásos, ráncos arcborít legújabb módszerrel teljesen rendbehozzák az „UNIVERSO” kozmetikai szalonban. Piata Unirii 13. (734)

INTELLIGENS, 50 év körüli háztulajdonos, urihölgy ismerettségét keresi házasság céljából. Leveleket „Özvegy román tisztviselő” jelígekre kérek. (1688)

3 fogásos ebéd

20 lei étlap szerint kenyérel és savanyúsággal **Vadászkürt étteremben, Óvár.** — Aiud és sámsoni lajtorok **Kálmán István** tulajdonos.

FIGYELEM! Uj kalapszalom P. M. Viteazu! 10. az udvarban. Női- és férfikalap átfarmálását tisztítását, festését olcsón vállaljuk. (1705)

LÁPOSINÁL, Str. F. David 13. naponta frissen csapolt Ursus-sör Reggelig nyitva. (1769)

ADÁS-VÉTEL

VILLANYCSILLAR, hátikosarak, lisztmérő kanalak, súlyok, fejsze, fűrés, íróasztal karosszékkel és több üzleti apróságok igen olcsón eladó. Memorandului 12., Délután 4 órától faüzlet, udvarban. (1774)

ZONGORA, Bécsi gyártmányu kereszthurok, rövid zongora kifogástalan állapotban eladó. Értekezni Str. Regina Maria 13., üzletben. (1768)

ELADÓ elutazás miatt sürgősen kertés ház. Str. Amurg 10. sz. (1772)

ELADÓ Str. Pata 193. sz. házas telek, két szoba, harmadik épületben, téglából 6 marhának istálló, kert, villany. Ára 48.000 lej. Bank teher van. Értekezni: Str. Vasile Lupu 30. (1764)

KERESEK egy 11.000 és egy 4000 lejes Hitelbank betétkönyvet. „Sürgős” jelíge. (1773)

ELADÓ Hitelbank betétkönyv. Értekezni: Str. Closca 5. (1710)

ELADÓ egy 3x4 Ernemann filmes 1. 4. 5. F lencsés fényképezőgép, ugyanott egy prima Mandolin „Bengyo” minden elfogadható árért. Fülöp fodrász, C. Regele Ferdinand 17. (1546)

JÓKARBAN levő két fiókos gyermekágy matrácával eladó. Cim Str. Hárletului 17 (1715)

ELADÓ üzletberendezés, pult, stélázi, 3 kis asztal. Cogălniceanu 6. (1724)

KÉT ajtós jégsekreányt keresek megvételre. Cim a kiadóban (1722)

KÜLFÖLDRE UTAZÁS miatt olcsón eladó ötlakásos szép nagy ház. Adósság rajta konverzió alá esik. Cim a kiadóban. (937)

ELADÓ új ház, 2 szoba, konyha 50.000 lejért. Str. Turcului 27.

Készpénzi kap azonnal!

Használt férfi öltönyök, külön nadrágok, felöltők és trenschoattakért. A legolcsóbb árban vehet nálam nagyon szép öltönyöket, felöltőket, trenschoattakat és mindenféle férfi ruházati csickekét használt, de a legjobb állapotban „**ARCO**” Str. N. Iorga 11.

ELADÓ BOLTBERENDEZÉS, puldok, asztalok, nagy FŐZŐKEMENCE. Str. Fericierei 17. szám.

ELADÓ ház, szoba, konyha, speiz, külön szoba, istálló, pékműhely, nagy kerttel, igen olcsón. Vagy esetleg kisebb házzal is cserélnék. Cim: Take Jonescu 55. (1695)

SZÉP helyen fekvő parcellák a Feleacului vámnál eladó. Értekezni lehet Str. Fericierei 17. sz., 2-ik ajtó. (1345)

2000 LEJÉRT eladó egy háromlappás komplett teles Telefunken rádió. Cim a kiadóban. (1662)

SZÉP diófaháló olcsón eladó. Márk asztalos, Str. Fântânele 30 (1673)

ELADÓ egy új motorbicikli 500-as. Str. Bucovina 14. (1668)

SÜRGŐSEN eladó 2 szoba, konyha. 15.000 Lei készpénz, a többi adósság. Str. Masinistilor 27. (1712)

Ó-GÖRÖG történelem eladó. Str. Masinistilor 9. (1717)

KIFOGÁSTALANUL jókarban levő ebédlő nagyvonalú utazósan eladó. Str. Rugului 11. (1742)

KERESEK megvételre a város közelében 2-6 hold szántót, vagy kaszálót. Cim a kiadóban. (1733)

RÉZÁGY, vasmosdó eladó. Cal. Traian 15., II. emelet 16. (1748)

VILÁGOSRA festett szép nagy filegoria olcsón eladó. Str. Gen. Grecianu 22. Tisztviselőtelep. (1586)

ELADÓ 6000 DRB. ETERNIT PALA és idomdarabok, 4000 gyéresi fedélcserep és 50 drb. hozzávaló kupak, használt, de teljesen jókarban. Ért. lehet: „Unio” Szállítási R. T. Piata Unirii, Iuliu Maniu sarok. (1738)

ELADÓ kétajtós, polituros ruhaszekrény, négyszögű matt ebédlőasztal, hatszögű asztalka, két acélmetszetkép, nagy kredencfelsőrész, nagy tükörkeret. Str. Universitate 1. sz. II. em. 4. ajtó. (1741)

MINDENKINÉL a legmagasabb árban veszek használt férfi ruhákat, télikabátokat és csekély haszonnal elad: Roth, Str. Tudor Vladimirescu 17., szuterin. (1638)

PESTI HIRLAP KÖNYVET, Szines Regényt, Pengős, Félpengős Regényt használtat, de csak jó állapotban vesz a **CULTURA ANTIKVARIUM** Cluj, Str. Memorandului 4., hátul az udvarban (570)

NŐI ÉS LEÁNYKA tavaszi kabátokban most is legjobb, legolcsóbb bevásárlási forrás „Park” üzlet, Gh. Baritiu 6. Ugyiszintén női, férfi és fiu ruha, külön nadrág. (1053)

ELCSERÉLNÉM 3 szoba, konyha speiz és fürdőszobából álló jókarban levő házamat vízvezeték és villannyal hasonló, a központban, vagy az Opera közelében levő házzal, esetleg rá is fizetnék. Strada Oasanu 90. (1594)

ELADÓ 1000 mm. Slik Nicorson acélramás, golyós csapágyas 900 mm. golyós és gyűrűs cséplők, Fordson és International traktor teljes felszereléssel együtt 3 col centrifugal szivattyu. Értekezni: Str. Mărăsesti No. 46. (1635)

ELADÓ 2x2 szállítható gyermekfürdőbázin, filegoria, hinta. Érdeklődni Regele Ferdinand 82 I. em. (1686)

EGY jó női varrógépet keresek használatra azonnal. Vagy megvételre megegyezés esetén. Cim: Str. Florilor 17., ajtó 2. (1702)

ELADÓ kerti széna. Értekezni házfelügyelőnél. Piata Unirii 12. (1730)

JÓKARBAN levő motorkerék pár eladó. Foto Kiss, Str. Londrei 44. sz. (1759)

OLCSÓN eladók: kerékpár, 2 kerekű taliga és szobai butorok Str. Jasilor 12. (1761)

EGY komplett teleháló eladó, topolyabetétes. Pata-ucca 46. sz. (1762)

KIADÓ LAKÁS

ÜZLETHELYISÉG SÜRGŐSEN KIADÓ. Str. N. Iorga 5. (1664)

KIADÓ május elsejére Regele Ferdinand 130 (vasutnál) vendéglő, egész telek lakással együtt. Értekezni: Piata Stefan cel Mare 2., emeleten, Erdősnél. (1711)

KERESKEDŐ, vagy tisztviselő belvárosban butorozott szobát teljes ellátással 1500 lejért kaphat. Cim a kiadóban. (1699)

EGY külön telek gyümölcsös-sel kiadó május 1-re. Calea Oăsanu 115. Értekezni Str. T. Cipariu 5., Macelerie. (1689)

BORPINCÉNEK, műhelynek, raktárnak száraz, világos szuterinhelyiség a P. Mihai Viteazul mellett azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (813)

STR. GRIGORESCU-uti kertes villában kiadó május elsejére egy teljesen komfortos lakás, amely áll 3 szoba, fürdőszoba, konyha, speiz, cselédszoba, mosókonyha és szükség esetén különbejáratu garageból, havi 2800 lejért. Értekezni Köntzeynél, Piata Mihai Viteazu! 6. Délutánonként 3 és 5 óra között. (1703)

2 SZOBA konyha kiadó. Str. Grigorescu 12. sz. alatt. Értekezni Str. Gh. Baritiu 6. (1726)

GYÜMÖLCSÖSKERT kiadó. Donát 140. Értekezhetni Traian 36. Itt lakások kiadók. (1727)

2 SZOBA konyha fürdőszobás udvari lakás elsejére olcsó bérrel kiadó. Ferdinand ut 89. (1728)

1 SZOBA konyhás udvari lakás elsejére kiadó. Ferdinand-ut 89. (1729)

KIADÓ azonnalra különbejáratu, elegánsan butorozott, parkettes szoba. Szenes, Tunarilor 2 (1670)

MÁJUS 1-re kiadó üzlethelyiség és ebből nyíló betonozott, víz és villannyal ellátott nagykiterjedésű szuterinhelyiségek, borpincének, műhelynek, üzleti raktárnak alkalmas. Szenes, Tunarilor 2. sz. Telefon 1-31. (1671)

KIADÓ 1 szoba, konyha melékhelyiségekkel, kerthasználat. Grigorescu 19. (1667)

KIADÓ azonnalra berendezett pékség, lakással és üzlethelyiséggel. Str. Pata 57. (1654)

COSMETICA helyiség azonnalra kiadó forgalmas fodrászszalonban. Cim a kiadóban. (1678)

KIADÓ egy üzlethelyiség teljes berendezéssel és egy 4 szobás uccai lakás minden komforttal május 1-re a Minerva biztosító Rt. bérpalotájában. Reg. Ferd. 37. (1730)

VASUT mellett két szoba, konyha, előszoba, esetleg fürdőszobával kiadó. Értekezni: Str. Xenopol 2. (1731)

KIADÓ nagy pince, szuterén, fedett szin, nyitott szin udvarrésszel. Dorobantilor 20. (1734)

KIADÓ szoba konyha világos, víz, villany bent. Str. Voevodului 3. sz. (1749)

(Folytatása a negyedik oldalon.)

A **Grandban**

A Magyar Színházzal szemben reggelig parkettáncverseny. Aki a többieknél kitartóbb ingyen nyereményt kap!

A híres **Csokoládé** zenekara **Csathó** énekes közreműködésével játszik reggelig!

HIREK

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAYER ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand 66, balra.
Telefon 61

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
kőrforgó gépen, Cluj.

Naptár Április 8. Vasárnap. Róm
kath. Dénes Lidia. Prot.
Dionysius. Gör kath. † Sfinteale Paști.
Izr. 23. Nissan.

JOESTET!

FALUSI FOGHUZAS.

János gazda beállít a falusi borbély-
hoz, hogy kihuzassa a fájós fogát. A
borbély nekigyürkőzik és jó félórás hu-
zigálás, ráncigálás után sikerül neki
letörni a fog koronáját.

Diadalmas göggel nyújtja át a letört
koronát János gazdának és így szól:

— Itt van la! Most pedig menjen be
gazduram a városba, oszt keressen fel
egy fogorvost. Az alját már az is ki-
tudja szedni...

KELLEMETLEN BÖK.

— Hogy megoáltozott, kedves Man-
cika!

— Az előnyömré?

— Kedves Mancika, maga csakis az
előnyére válthat meg...

KEDELYES PARBESZED.

Főnök: Már megint későn jön az iro-
dába, Kiss ur? Maradjon mindjárt
otthon.

Alkalmazott: Szívesen, főnök ur. De
mi lesz a fizetésemmel, hazaküldi a fő-
nök ur, vagy én jöjtek érte minden el-
sején?...

AUTÓBALESET.

— Ha az ember autót vezet, ne tö-
rődjék semmi egyébbe, csak a volán-
nal. Én egyszer ellétem ettől az elvől
és megcsókoltam a kiserőndömet.

— No és elgázolt valakit?

— Nem, de három hónappal később
feleségül vettem az illető nőt...

LAPUNK legközelebbi szá-
ma a közbeeső hétfői hivatalos
ünnep miatt kedden a rendes idő-
ben jelenik meg.

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárás-
jelentése szerint még mindig északi,
északnyugati széljárás, felhő-
södés, helyenként eső várható.
Az éjszakai lehülés tovább tart.
A hőmérséklet nem változik.

— Inspekciós győgszertárak.
Ezen a héten a következő gyogy-
szertárak teljesítenek éjjeli szol-
gálatot: Lukács Dénes (Str. Me-
morandului), dr. Olariu (Str. Re-
gina Maria), Popa Ioan (Cal. Re-
gele Ferdinand).

— ORVOSI HIR. Dr. Golden-
berg Pál ideggyógyász és sexual-
pathologus főorvos külföldről ha-
zérkezett és rendeléseit Cal.
Reg. Ferd. 46 alatti ismét meg-
kezdte. (Villany-, vizgyógy-,
Hochfrequenz-, Zeleis-kezelések,
stb.)

Halló! Halló!
Mevnült a
ZÖLDEA
étterem és szálloda. Elsőrangú és olcsó
konyha. Prima faiborok. Fiovelmes ki-
szolgálás. A közkedvelt LÁSZI Ó zene-
kara muzsikál. Havi abona 750 Lei.
Menü 3 tál étel 15 Lei. Szíves párt-
fogást kér **ANDREI** és **EHRlich**.

A titkos rakomány

A titkos rakomány nem más,
mint fegyver és lőszer, amelyből
március havában nagy mennyi-
séget raktak föl az „Optimist”
nevű német gőzösre. A hajó már-
cius 12-én érkezett Hamburgból
Rotterdamba és a fegyvereket
Rotterdamban rakták át a hajó-
ra, amely azután utra kelt a ma-
rokkói partok felé. A „Paris
Soir” rotterdami tudósítója be-
szélgetést folytatott egy rakodó-
munkással, aki részt vett a fegy-
verek berakásában. Ez elmond-
ta, hogy a hajón nagymennyisé-
gű puska, több láda kézigránát,
lőszer, szögesdrót, valamint több,
tankokká átalakítható traktor
van.

A hajó utjának célját és a
fegyverek rendeltetési helyét ho-
mály fedi. A hajó kapitánya sze-
rint a Kanári szigetekre mennek.

Egy svájci kiviteli cégnek a ha-
jón tartózkodó megbízottja sze-
rint a hajó Mauretániával foly-
tat kereskedelmét. A francia lap
tudósítója szerint a fegyverszá-
límány az ugynevezett Kék
Szultánnak, az északafrikai be-
nem hódolt törzsek főnökének
szól. A hajó neve „Optimist”
(magyarul Optimista) minden-
esetre nagyon stílusos a hajó ra-
kományához. Ezek a fegyverszá-
lító vállalatok ugyanis mindig
optimisták. Mindig remélik — s
nem hiába —, hogy gyilkoló
szerszámaikra itt vagy ott szük-
ség lesz. És ha másképp nem
megy, akkor önmaguk bogózzák
össze a szájakat, hogy szükség
legyen rájuk. A szállak ugyanis,
az emberek milliói sorsának szá-
lai, az ő markukba futnak össze.

**Fegyveres erővel akarták megakadá-
lyozni egy halott munkás bucsuztatását**

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Kovács
János szamosfalvi kerékgyártó
tegnapelőtt meghalt. Utolsó utjá-
ra tegnap délután nagyszámu
munkáscsoport kísérte ki. A bu-
csuztató beszédet a bíró közbelé-
pésére a községi csendőrség meg-
akarta szakítani. A sir köré gyűlt

tömeg nem engedte a szónok kö-
zelébe a hatóság embereit, akik
erre fegyveres erővel akarták el-
némitani a bucsuztató munkást.
Rövid dulakodás után a halott-
bucszutató megszökött s a közeli
erdőbe menekült. Kézrekerítésére
nyomozást indítottak.

Royal-Mozgó. Román husvét vasárnapjától kezdve
LILIAN HARVEY
II-ik Amerikában készült világslágere
„Szerelem iskolája”
Vasárnap délelőtt 11-órakor matiné „Fekete lovas”

AZ „EGISZÜZ”

Az óriási amerikai légiomnibusz me-
netrendszerüen közlekedik Newyork és
San-Francisko között. Ezen a légiom-
nibuszon nemrégiben néhány új állást
rendszeresítették, amelyet nővel töl-
töttek be. Az új alkalmazottaknak
már becéző, népies nevük is van: „égi-
szüzek”-nek hívják őket. Az „égi-
szüz”-nek tulajdonképpen ugyanaz a
munkaköre, mint az óceánjáró hajó-
kon a stewardadnak, a hajópincérnek.
természetesen légi viszonyokra átér-
telve. Amikor az új állásokat nem-
rég meghirdették, azonnal ötezernél
több nő jelentkezett, pedig különféle,
nem is egyszerű feltételekhez kötöt-
ték az alkalmaztatást.

Mindenekelőtt kikötötték, hogy az
„égiszüz” sulya nem lehet több 125
fontnál, vagyis körülbelül 56 és fél
kilogrammnál. Aztán nagyon megbiz-
hatónak és sok dologban járatosnak
kell lennie. Többek között kórházi
ápolónői képesítéssel és elsőrangú
kórházi gyakorlattal kell rendelkeznie
Legfőbb hivatása tulajdonképpen,
hogy kellemes hangulatot teremtsen
ő osztja ki a „lármaölő” vattagala-
csinokat, amelyeket az utasok a fü-
lükbe dugnak, nála vannak a légibe-
tegség ellen használt tabletták, ő gon-
doskodik utólvasmányokról és író-
szerről, likőrrel és feketekávéval. Es-
tefelé ő alakítja át a repülőgép belse-
jét. ő változtatja át néhány fogással
az ülőhelyet kényelmes fekvőhelyé és
örkődik az utasok álmán.

Erre a munkaköre ötezernél több
jelentkező közül fiatal, csinos lányo-
kat választottak ki, akik világoskék
selyem egyenruhájukban az utasok
legnagyobb meglepedésére látták el
az „égiszüz” nagy körültekintést és
sok tapintatot igénylő hivatását.

* VILAGSZENZÁCIÓ KO-
LOZSVARON. Világkörüli utjá-
ról városunkba érkezett Al.
Chandu hirtu fakir. Ünnepe első-
és másodnapján a Calea Victo-
riei 6. szám alatti üzlethelyiség-
ben leszögezett nyelvvél és ke-
resztrefeszítve reggel 8-tól este 11
óraig fogja mutatni magát az ér-
deklődők előtt. Mozikban is fel-
lép.

— 5000 DOLLAR ÉRTEKJELZÉSÜ
CSOMAG KOLOZSVARON. A *Royal-
mozgó* igazgatóságának közleményei: A
posta érdekes levél-csomagot kézbesít-
tett a napokban a helyi Royal-mozinak
Amerikából érkezett 5000 dollár érték-
jelzéssel. Feladó Lilian Harvey Fox
Studiók. Érthető kíváncsisággal bontot-
ták fel. A tartalom Lilian Harveynek
egy levele és 200 drb. Lilian Harvey-t
ábrázoló sajátkezű autogrammjával el-
látott fénykép volt. (Amerikában tehát
50 dollára becsülik Lilian Harvey egy
autogramját.) A levélben Lilian Harvey
felkérte a mozgó tulajdonosát, hogy a
mellékelt 200 fényképet „Szerelem is-
kolája” c. legújabb világslágerének pre-
mierjén, illetve a premier napjának d.
e. ossza ki az első 200 jelentkezőnek
illetve csak azoknak, ahol a Nő és Férfi
együtt jelentkeznek a fénykép átvéte-
léért, mert Nőt és Férfit közösen érde-
kel a „Szerelem iskolája”. Szétosztás
premier napján (husvét vasárnapján)
d. e. 11-kor a Royal-mozgó előcsarno-
kában. Nő és Férfi együttesen kell je-
lentkezzék.

SZÉDERESTE.

Móricza: Mama, kérem, nincs az asz-
talon keserű gyökér.

Anya: Nem is kell. Mindjárt kinyit-
juk a rádiót és meghallgatunk egy szin-
műelőadást a Studióból...

— ZART AJTÓK MÖGÖTT hetek
óta megfeszített munka folyik a pályau-
dvarral szemben levő, hosszú idő óta
nem működő Carmen moziban. Az új
hangosgép felszerelése, a központi fűtés
modern átalakítása, a tetszetős világítá-
si berendezés, festés, most már mind
be van fejezve s a pályaudvar környé-
ki városrész régen nélkülözött szórako-
zóhelye, a Carmen-mozgó vasárnap
megnyílik. A mozgó új vezetősége a
helyáratat is oly olcsón állapította
meg, hogy a Carmen a legolcsóbb moz-
gó lesz, ennek dacára csak elsőrendű
filmeket mutat be.

— Hatalmas ünneplésben része-
stették az amerikai állampolgársá-
got nyert Einsteint. Newyerseji áll-
lam kormányzójának felkérésére
Einstein benyújtotta az amerikai
állampolgárság elnyerésére szóló
kérvényt, majd azonnal amerikai
állampolgárságot nyert. Ez annál
is könnyebben ment, mert Ein-
stein a Newyerseji állam terüle-
tén fekvő princetroni csillagvizs-
gáló intézet vezetője. Az állam-
polgársági okmány átadásakor
Einsteint és feleségét hatalmas
ünneplésben részesítették.

Egyetlen biochemikus fogpép:
szájviz, fogpor a „PERLOTT”,
minden őszinte szakember csak
ezt ajánlja.

— HÁROM VERÉB. A kolozsvári
Mária kongregáció kézimunkakiállítá-
sa keretében a Marianumban 4-6
éves csöppsegekkel előadást rendez-
tek. A szindarabban szereplő katica-
bogárkák, szunyogok, legyecekek s
egyéb kis rovarok között egy szürke
verébmama szomorúan sóhajtozik
fészkében, árváumaradt, kis szürke
kopasz fiókái után. Egy kis „legyece-
ke”, a 4 éves kis Béluska odaszalad
az előadást rendező kedves nővérhez
és így motyog:

— Kedves nővér, tudok ám én a kis
veréb-fiókákra is szereplőket.

A nővér belement a játékba s mo-
solyogva kérdezte:

— Nos, Béluska, kik azok?

A gyermek a bátorításra büszkén
vágja ki:

— Az egyik nagyanyó, a másik
nagyapó és keresztapó: mind a hár-
man olyan szürkek és kopaszok, mint
a verebek...

Tudja Ön? hogy

Férfi öltöny már — — — 550 Leitől
Szövet gyermekruha már 180 Leitől
Trench Coatok és Női kabátok
dus választékban kaphatok

**Adóbonokért is
napi áron**

KINCS férfiruhaüzletben,
Plaza Mihai Viteazul 6.

**SLIPPER
RAGLAN
FELÖLTŐ**

M. NEUMANN

Cluj, Piata Unirii 14.

Milliókat fektettek középítkezésekbe és a félbemaradt paloták csonkán éktelenkednek

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Tizenegy esztendővel ezelőtt a Mikó-uccában az egyetemi könyvtár mellett hosszú ház sor állott. Közül harminc család lakott itt, abban az időben, midőn a klinikák igazgatóságának — amelynek tulajdonát képezték a házak és a telkek — eszébe jutott, hogy feltétlen szükség van a telekre, mert építkezni akar.

Annak rendje és módja szerint fel is mondták az összes lakóknak. Ebben az időben a lakáskeresés még nagyon problémátikus volt, mert az üres lakások ritkák voltak, mint a fehér holló. Tetejemes lelépési összegeket kellett fizetni, aki fedél alá akart kerülni.

Az érdekelt lakók közös blokkba tömörültek s elhatározták, hogy nem hagyják el az épületeket. Nem fogadták el a felmondást, mire a klinika gondnoki hivatala a sürgősségre való tekintettel a bíróságtól kérte a kilakoltatásukat. Az ügy annak idején parázs botránnyá nőtte ki magát. A kétségbeesett lakók jobbra-balra küldöttségeket menesztettek. Hiába. A vége felé már csak néhány hetes, néhány napos haladékot kértek, azonban süket fülekre találtak.

A kilakoltatások után azonnal nekifogtak az épületek lebontásához. Ez néhány hét alatt be is fejeződött, majd hozzáláttak az építkezéshez. Az egyik telken egy épületet félig fel is huztak. Aztán megszűnt a munka. Ez 11 évvel ezelőtt történt. Azóta nem sürgős az építkezés befejezése, nem nélkülözhetetlen a klinikának a terobe vett épülettömb. Az egész csak addig volt fontos, amíg 30 családot hajléktalanná tettek. Na és még valamiért fontos volt. A lebontott épületekből rengeteg építkezési anyag került ki, amelyeket csáki szalmája gyanánt hordott széjjel boldogboldogtalan.

MIÉRT KELLETT A DOLGOZÓHÁZAT LEBONTANI
Hasonló könnyelműséggel egy évvel ezelőtt gyors ütemben lebontották a tyukpiac téren a régi sörház melletti dolgozóházat. Az épület rozoga volt ugyan, de a célnak még mindig megfelelő. Itt is messzemenő terveket szőttek, hogy az épület lebontása után megkezdik az újabb építkezéseket, vásárcsarnokról s egyéb messzemenő álmokról álmodoznak a városatyaik s amikor az épület már rombalmazzá lett, ki derült, hogy a tervek szépek ugyan, de a megvalósításához pénz szükséges. Pénz, amellyel sajnos, az illetékesek nem rendelkeznek s így ez a telek is néhány éven keresztül parlagon fog heverni.

A VAKOLATLAN MUZEUM

A régi dolgozó házzal szemben egy hatalmas épületet huztak fel néhány évvel ezelőtt. Az épületet muzeumnak szánták. Majdnem teljesen befejeződött az építkezés, megnyitották a múzeumot, de az épületről az utolsó simítások, a vakolás és egyéb kis apróbb munkák hiányoznak. Itt is csak fél munkát végeztek az illetékesek.

MI VAN A BALNEOLOGIAI INTÉZETTEL?

A Fantanele-ucca sarkán szintén van egy félbemaradt épület. Haldanában balneológiai intézetnek építették, melynek az épület alapját képezte volna. Valósággal egy kis tavat kellett lecsapolni, hogy a terület építkezésre alkalmas legyen. Az alapépítmény sok százezer lejt emésztett fel, rengeteg betonanyagra volt szükség s mire elkészült az alapépítmény, abba hagyták a további

bi munkát azzal, hogy az intézményt Bukarestben fogják felállítani. Ezért kár volt beleölni a milliókat. A félbemaradt épület tömb egyébként mégis használható valamire. Nyári éjszakákon a katakombaszerű cement pincékben találnak biztos buvóhelyet mindazon gyanús egyének, akiknek nem tanácsos a hatóság közegeivel szemtől-szembe találkozni. Télen viszont a hajléktalan munkanélküliek veszik bir tokukba a pincetorkokat és fagyoskodnak az alapépítményben.

A fentiekben kívül még néhány félbemaradt építkezést említhetünk meg, amelyek sok-sok milliót emésztett fel, csupán azért, hogy évek múlva mint befejezetlen csonkok tegyenek tanúságot a könnyelmű gazdálkodásról és arról, hogyan pocskolhatjuk el az állam és a város millióit, ha a pénz hovatartozása hozzá nem érő emberekre van bízva.

Letartóztattak egy betörőt, aki egymillió lejt lopott s az összelopott pénzből építkezni kezdett

(BUCURESTI.) A fővárosi rendőrség letartóztatta Boris Tarlesci betörőt, aki néhány hónappal ezelőtt egy háromnegyed millió lejes lopást követett el. A betörő a lopást még 1932. év végén hajtotta végre s abban a hitében, hogy immár feledésbe ment, feltűnően költekezni kezdett. Mikor a rendőrség letartóztatta, megállapítást nyert, hogy a betörő telket vásárolt magának, ahol építkezni akart. A betörő kihallgatása közben előbb azt mondta, hogy a pénzt a nagyanyjától kapta, sőt erről okmányt is mutatott föl. Az okmányról természetesen kiderült, hogy hamis s

ekkor a betörő beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy Bacău és Román állomások között az egyik utastól 360 ezer lejt lopott. A lopás után sikerült elmenekülnie. Mihail Paunescu pitestrakostól 695 ezer lejt lopott el s az így összelopott összegből építkezni kezdett.

A későbbi nyomozás során még négy lopást sikerült Tarlescire rá bizonyítani, amelyeknek egyike 70 ezer, a másik kettő pedig 65-65 ezer lejt értékűt tett ki. Tarlescivel egyetemben feleségét is letartóztatták, aki mint bünrészes, segédkezést nyújtott férje betöréséhez.

A belügyminisztérium 20 millióval apasztotta a város kiadásait

(KOLOZSVAR.) A belügyminisztérium a Kolozsvár városi költségvetés kiadási tételét 20 millió lejjel csökkentette. Törölte a városi tisztviselők előléptetéseiből származó kiadási többletet azzal, hogy tisztviselőket elő

lehet ugyan léptetni, de fizetési többletet csak akkor kapnak, ha magasabb osztályba kerülnek. Elrendelte továbbá, hogy a víz-üzem, vágóhid, strandfürdő és városi erdőhivatal költségvetését vegyék ki az általános költség-

Capitol Mozgó

Vasárnaptól! A humor és vigság királynője:

Csibi - Gaál Franciska

vetés keretéből és ezeknek az üzemeknek tiszta jövedelméből évenként 2 százalékot tartalékoljanak. Csökkentették a városi autók és lófogatok fenntartására előirányzott összeget is.

A Magyar Színházzal szemben is könnyőrelenül jártak el, mert a nagynehezen 300 ezer lejre fel emelt évi szubvenciót, hosszas huzavona után 200 ezer lejre csökkentették.

Vér folyt a legelőn

(CLUJ.) A föld miatt már nagyon sokszor voltak véres verekedések, sőt néha gyilkosságok is könnyőrelenül jártak el, mert a kié a föld.

Pádureni község lakóinak 400 hold legelőjük volt néhány évvel ezelőtt. Ugyanakkor Satulung falunak abszolút nem volt helye, ahol állattalományát legeltetni tudta volna. Ez így ment egy ideig, amikor jött a legelő kisajátítási törvény, amely aztán igazságot csinált és a Pádureni község 400 hold legelőjét két részre osztotta és így 200 hold átment Satulung földművelői javára. Ez idáig rendben volna — papíron — de a falusiak nem respektálják a városi urak határozatát, hanem önkényes törvényeket szabnak maguknak. Így csináltak a pádureni-i parasztok is. Amikor a szomszéd község lakosai marháikat a legelőre hajtották, ezek felfegyverkeztek kapákkal meg kaszákkal és elkergették onnan őket. Tegnap délután is így történt. Moldovan Demeter a Satulung falu primárja átment Pádurenibe, hogy végre átvegye faluja jogos tulajdonát. Közben találkozott 7 parasztemberrel, akik, amikor megtudták, hogy miről van szó, szónélkül nekiesetek a bírónak s úgy elverték, hogy a szerencsétlen ember vérbe fagyva maradt a földön. A csendőrség szállította be a klinikára. Állapota nagyon súlyos, mert az ütések következtében belső sérülések és vérzések állottak elő. A hét brutális parasztot letartóztatták és átadták a kolozsvári ügyészségnek, ahol fogva maradnak huszöt utáig, amikor majd döntenek a sorsukról.

Lapunkban hirdetni, biztos sikert jelent!

Nicolae Iorga 3.

**GENERALA
palotában**

igen jutányos bérért
2 és 3 szobás
komfortos lakások
május 1-re kiadók!

SAC EMIL VERSEIBŐL

Várás

Kunyhóban kihunyt a mécses,
Nincs otthon egy falat kenyér.
A szir a gyermek: árho, éhes,
Az apja vissza sose tér.

Hideg van. Rég kihült a kályha.
Vihar verdes tört ablakot —
A tömlőc tágas udvarába
Bítófa mellett perg a dob.

Holt város

Az életed, bus város, ép-e?
Halk uccáid lépten-nyomon ki-
halnak.

Síralmat
Rejt itt mindenki képe.

És tikkadt néped sápitozva lép-
ked:

Hoz új csodát az élet?

S hunyó nap ölt aranysugáros
éket.

Szénásszekér illatja szerteszéled.

Holt város éled.

GARA AKOS fordítása.

— KINAI BANDITÁK MEG-
TÁMADTAK A TRANSZ-SZIBÉ-
RIAI VASUTAT. Karbin közelé-
ben egy kínai rablóbanda föl-
lépte a sineket egy orosz vonat
előtt, amely podgyáskocsijában
több láda aranyat szállított. A vo-
nat kénytelen volt megállni és a
banditák megtámadták a szerel-
vényt, de a vasuti személyzet el-
keseredett harc után visszaverte
a rablókat. A támadás során há-
rom bandita és két vasutas meg-
halt, ezenkívül 12 súlyos sebesült.
je van a tüzharcnak.

Kollektív szerződésben kötelezzék
magukat a háziasszonyok, hogy jövő
husvétkor egyféle likört készítenek

Modern tojásfőzés. Ráfizetnek a kölnire a „gavallérok“

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A „Jó-
estét!“-ben megjelent husvéti ön-
özködési riportom a legteljesebb
megértésre és elővigyázatosságra
talált. Binderék — például —
programszerűen este 9 órára
vártak öntözni és nagyon meg-
nézték az üvegem, hogy vajjon
nem-e likör van benne — kölni
helyett? Sárdiék erősen vigyáz-
tak a sarírozra és úgy hiszem
nem minden célzás nélkül —
zsebkendőt tettek az asztalterítő-
re, nehogy Bakos, az öntözőpart-
nerem, azt használja zsebruha
helyett. Szaniszló Mártáék azon-
ban kitétek a csokoládényula-
kat és narancsokat az — asztalra.
Hadd vigyük el. (El is vittük. De,
ahol ott felejtettük, behozhatták
volna a — szerkesztőségbe. Aza-
a nő aktót ábrázoló faszbórral
együtt, amelyből Milói Vénuszt
csináltam: Letörtem mindké-
karját. Hadd csináltassam meg
— jövőre. Husvétai ajándéknak.)
Egyébként minden úgy történt,
ahogy írtam: Mindenféle voltunk
locsolni, csak épp a terobevett
helyek maradtak ki. Erre már
nem maradt idő és — józanság.

Most husvét után, — mikor uj-
ra beleköltözünk a hétköznapi
robotos egyformaságába: a ren-
des kerékvágásba, amelyen to-
vább döcögöttünk sivar életünk
rozoga szekerét — volna valam-
szerény megjegyzésem: A jövő
husvét elején kössenek a lányos
házaknál egy kollektív szerző-
dést, amelynek értelmében köte-
lezik magukat egyféle likör ké-
szítésére. (Ha berug az ember, leg-
alább egyféle likörtől menjen a

— falnak. (Töltött káposztára és
bárányhusra nem föltétlenül kö-
telező ez a szerződés. Sőt!...)

Ezekután két érdekes tapaszta-
latomat írom meg, amelyet öntö-
zés közben szereztem:

1. Egyik családnál — ottlétem
alatt — arról folytattak eszme-
cserét, hogy régebb a háziasszo-
nyoknak különféle babonáik vol-
tak. (Hogy manapság vannak-e
babonáik a háziasszonyoknak,
nem igen lehet megállapítani,
mert máma a dolog valahogy úgy
áll, hogy háziasszonyok is alig
vannak. Illetve lehet, hogy van-
nak, de ezek vagy nagyon rejtőz-
nek, vagy nagyon rejtegetik azt,
hogy — háziasszonyok.) Régebb
háziasszonyi babona volt például
— mesélte a nagymama —, hogy
husvétkor tojásfestés előtt el-
mondott egy ember három Mi-
atvánkot és keményre főtt a —
tojás. (Ezt nem úgy kell érteni,
hogy a Miatvánktól keményedett
meg a tojás, hanem úgy, hogy a
Miatvánk elmondása pontosan
annyi ideig tart, amíg egy tojás
megfelelően keményre fő. Hai-
dan! Ma azonban nem igen imád
koznak a háziasszonyok.)

Erre a lánvunoka mesélte el a
kemény tojás megmentésére ki-
esztelt módszerét:

— Van olyan gramfonleme-
zünk, amelyik pont három perc
alatt fut. Ez kell — nagymama a
kemény tojásnak és nem a Mi-
atyánk! A tojást a vízbe, a tüt
a lemezre teszem és mire a le-
mez lejár, a tojás olyan kemény
re fő, mint egy naiv kislány.

Zseniális és modern háziasszo-
nyi ötlet.

— Maris, tegye be a tojást a
vízbe s ha „Vége a dalnak“ vegye
ki! — fogják a jövőben mondani.
(Vannak azonban, akik a tojást
félkeményen szeretik. Ezeknek a
legújabb foxtrotslágereket aján-
lom. Mert azoknak meghallgatá-
sára még a cselédeknek sincs tü-
relmük...)

2. Egyik család apró, de élle-
mes csemetéje papíron pontos
statisztikát készített, merre és kik
hez megy öntözni. Perifériák sze-
rint térképet is rajzolt, hogy ne
csináljon kerülőt.

— 27 helyre megyek és 54 le-
jem kell legyen! — mondta.

— És ahol nem kapsz pénzt?
— kérdeztem.

— Lesz — sajnos — olyan hely
is, de olyan is, ahol öt lejt adnak!
Szóval átlag két lejt bevételre szá-
mitok családonként.

Öntözés után találkoztam a kis
üzletemberrel. Panaszkodott,
mint a nagyok:

— Nem értem ezt a rossz pénz-
ügyi helyzetet. Csupán 10 lejem
gyült. Mindenféle tojást, meg
tésztát adtak. Otthagytam. Kell
a fenének! Pedig délután moziba
akartam menni... A kölnivízem
többe került egy tizesnél.

A gyerek végső és összefogla-
ló megállapítása ez volt:

— Deficittel végződött az idej
husvét!...

Tessék! Mindössze 10 éves. Defi-
cites volt az idej husvét. 10 leje
gyült. És a tojás meg a tészta
kell a fenének. (R. T.)

Az ócska pléhfazék

(Novella)

Irta: Halász József

Dunamenti kisváros, annak is a leg-
szélső pereme. Erre már csak ütött-ko-
pott zsindeyes viskók disztelenkednek,
de akad szépszámmal nád, sőt szalma-
fedelű is közöttük. A mező ott nyújtó-
zik az utolsó ucca előtt, azért is hívják
Mező-uccának. Csak az egyik oldalán
sorjázna házak, a másik még üresen
tátong. A parlagon maradt föld jóval
tulterjed rajta. Messze, messze, amerre
a gyér erdői fái látszanak, de még an-
nál is távolabb, ahol már az ég lehaj-
lik a földre: minden, minden a grófé.
Az övé különben a városka nagyrésze
is. A házak, a gyárak az ő telkén
épültek. Neki adózik a lakosság jó két-
harmada.

A Sztás-házzal szemben ötesztendő
apró fiugyermek loholt a mező szélén.
A gabonásék Jóska. Viháncolt, mint
valami harmadfős csikó. Néha még
nyerített is. Szurtos kis lába felverte a
port a szikkadt talajon. Magafeledten
ügetett. Zöldes-szürke, értelmes szemei
csillámlottak és sovány, szeplős arccs-
káján öröm sugárzott. A képzeletét
most megint zabolátlanul engedhette
szabadjárta: Csodálatos diszhintó haladt

az uton; a táncosléptű négy hófehér
paripán zörgött az aranyveretű szer-
szám s a hosszuszőrű csótár a szügyüket
verte. Darutollas süvegű kocsis és tar-
solyos huszár büszkélkedtek a bakon.
Zöld attilájukon és veres nadrájukon
sűrű sujtás kacskaringozott. És hát a
deli levente, aki a hintóban feszengett.
Meggyesimbársóny mentéje panyókára
vetve, kékselyem nadrágja tükrös csiz-
mákba húzva, amiken aranysarkantyú
muzsikált. Büszke fejét könnyüprémes
kucsma fedte. Szikrázó gyémántforgó-
jában kócsagtoll rezgett. Nyájasan vi-
szonozta az üdvözlésére siető emberek
köszöntését s különösen a kendőjüket
lobogató, fehérruhás leánykáknak in-
tegetett kedvesen. A hintó előtt és mö-
götte kivont kardu testőrök nyargaltak.
Igen-igen vigyáztak, mert amoda tul,
nem is nagyon távol elátkozott várkas-
télv komor falai feketéllettek. Hátfeü-
tüzködő sárkány lakott ottan. Zugás-
zakatolás, morailás hallatszott szünte-
lenül a falak mögül.

De meg vasorru bábák, gonosz bo-
szonkányok képében egyéb veszedelmek
is fenvezttek... No lám: az egyik ef-
féle máris megjelent:

Egy pöttömnyi cifraruhás leányka
állt a sarki szatócsbolt előtt, csokoládét
majszolt. A barna csemegéből még nagy

darab volt a kezében. Ingerkedő fintor-
ral mutogatta, közben éles hangocská-
ján rikoltozott:

— Mocskos... Szu-ur-tos... Ugy-e,
kéne?!

Kalimpáló kezével gyanus jeleket ve-
tett s hát ime: táncos paripák, diszhin-
tó, kocsis, huszár, büszke levente egy-
szeriben eltűntek s az ucca porában bi-
zony csak a gabonás Jóska maradt
Zsinegre kötött lukas pléhfazekat von-
szolt a balkezelével, a jobbjobban kómad
zagostort szorongatott. Szótlanul állt,
aztán a pillantása a csokoládéra siklott.
Sóváran néze, nézte, majd dacosan rán-
tott egyet a vállán és tovább trappolt.
Megint nyenített, ficáncolt, közbe-közbe
a kómadzagostorral pattintgatott. A
rozsdás pléhfazék kegyetlenül csöröm-
pölt a nyomában. Már elfelejtette a go-
noszkodó kislányt és a kívánatos csoko-
ládét. Egyszemélyben újra négy kényes
járású paripa, kocsis, huszár, délceg le-
vente volt és a rozsdás fazék is diszhin-
tővá változott megint.

Az ingerkedő kislány öregedő szülő-
kései csemetéje volt s mint ilyen, per-
sze, a rontásig elkényeztetett. Az anyja
valaha komornaként szolgált a grófi ud-
varban s az évek során egy kis pénzt
szerzett. Az apja afféle buza- és mar-
haszenál volt. Nagy darab, nehézkes,

italos ember, aki választások idején
mint kortes jó szolgálatokat tett a gróf-
nak... Összpházasodtak és szatócsbol-
tot, meg italmérést nyitottak itt a külső
részen. A környékbeli szegénység hoz-
zájuk hordta vékony garasait. Gőgösek
voltak, mint a nagyurak cselédei általá-
ban. Az üzleten kívül nem álltak szóba
a gyárimunkás és napszámos-népséggel.
Nagy volt a tekintélyük és az egykori
komornát „kezit esókolom“-mal köszön-
tötték a gyerekek, asszonyok, férfiak
egyaránt. A kis Mariannet eltiltották a
korabeli szegény gyerekektől. A telké-
be beleoltották az alacsonyorsuak meg-
vetését. Még a nevével is különböltat
akarták bizonyítani. Marianne: finom
uri név, nem mint a parasztoshangzásu
Zsuzsi, Juli, Mari, Annus, Katica.

De olyan is volt, mint egy kis kon-
tesz. Vagy még inkább: mint valami
cifra kirakatbábu. Mindig tiszta, jól
ápol. Hullámos, szőke haja, mint a vert
arany. Az arca tej és piros rózsza. Nagy-
világoskék szemei azonban hidegek,
üvegszerűek voltak. Önzésre, gőgre val-
lottak. Ugyanugy a vérpiros, cseresznya
csöppnyi szája is.

Kényeskedve rácsálla a csokoládé-
ját s amikor a fiu zörgő fazekával újra
visszafelé trappolt, megint utána kiál-
tott:

Siessünk gallérainkkal CRISTAL-hoz!

A HŐMÉRŐ

Irtá: dr. Fenyves Zoltán

Azt lehet mondani, hogy ez a kis műszer a legelterjedtebb fizikai eszköz. Már a népszerűsége inkább csak időszakos. Tavasszal és ősszel, amikor ugyanis jól érezzük magunkat, nemigen törődünk vele. Annál gyakrabban nézzük meg az ablakra szerelt hőmérőt nyáron és télen, mintha csak számszerű adatok alapján akarnánk megdicsérni magunkat, hogy milyen hősiiesen viselünk el valami szörnyű hideget vagy meleget.

A HŐMÉRŐ TÖRTÉNETE

Hogy már az ókorban szükségét érezték a hőváltozások számszerű mérésének, arra mutat az, hogy az alexandriai Heron, az ókor Edisonja, aki már a taxaméter őst is föltalálta, Krisztus után 100-ban megszerkesztett egy kezdetleges hőmérőt. Egyszerű cső volt, amelybe vizet töltött, amint ő maga írja, ha napra állította, akkor a víz följebb ment benne, ha árnyékban helyezte el, a víz színe lejjebb szállt. Ennek a hőmérőnek gyakorlati értéke persze egyenlő volt a semmivel.

A nagy Galilei találta fel a mai hőmérő őst valamikor 1600 körül (a pontos évszámot nem tudjuk). Egyszerű, vékonyfuratú üvegcső volt az, a végéhez forrasztott és levegőt tartalmazó kis üveggömbbel. Fölül volt a gömb, a cső alsó része pedig színes folyadékba merült. Miután a meleg kiterjesztette a gömbben lévő levegőt, a hideg pedig összehúzta, a csőben lévő színes folyadék a meleg hatására följebb emelkedett. Ez az egyszerű műszer elég érzékeny volt a hőhatásokra, de már csak azért se lehetett pontos mérőeszköz, mert (amit Galilei még nem tudott) a légnyomás változata is hatással volt rá.

— Mo-ocs-kos... Szu-ur-tos... Pfuji!..

Az ábrándjaival elfoglalt gyerek oda se hederített. Nyerített, ugrált, ki-ki rugott és az ostorával pattintgatott.

Mariannet bosszantotta ez. Féltremvelt lelkében, amely amúgy is önzésre hajlott, fellobbant a gonoszkodó vágy, hogy elrontsa a kislány örömét. Elébe állt:

— Add idef...!

A fazék után kapott, de Jóska félrelökte a kezét.

Néhány pillanatig szóltanul, villogó szemekkel néztek egymásra, aztán a leányka toppantott a lábával:

— Rögtön add ide... és takarodj...!

— Hogyisne... az enyém... Van neked!

Arra a sok, nagyszerű csemegére gondolt, amelyet néha napján a boltban látott, ha ecetért, sóért, meggyásért küldte az anyja. Volt ott mogyoró, dió, mazsola, édesgyökér, medvecukor, savanyu- és erős bonbonc, sipoló cukorka és legfőképpen csokoládé... csokoládé!...

Neki csak nagyritkán volt része e nyálánkságokból... Az édesapja zsákoló gabonamunkás volt — ezért ragadt rá a gabonás név — s keservesen szerezte a kenyérrelvalót... Varrólány néneje: Róza és Katus néha-néha hoztak egy keveset az olcsóbbfajta cukorkák-ból, ha külön munkájuk akadt, vagy ha borralvalót kaptak valamelyik nagyságától.

És most ez a kényeskedő majom, aki-

Rey francia orvos egy 1631-ben kelt levélben leír egy hőmérőt, amelynél a víz kiterjedése vagy összehúzódása mutatta meg a hőmérsékletváltozást. Ám a leírás nem világos és így azt se tudjuk, hogy az zárt volt-e vagy nyitott.

A HIGANYOS MÉRŐ

A mostani fajtájú hőmérőt, amelynek lényege az üveggömbben légmentesen elzárt folyadék (borszesz, vagy higany) s a hozzáforsztott nagyon vékony belvilágú üvegcső állítólag II Ferdinánd, a tudós toscanai nagyherceg vezette be a használatba 1654-ben. Ilyen hőmérőket használtak az általa alapított firenzei akadémia természetbúvár tagjai s ezért hosszú időn át az egész világban firenzei hőmérőknek nevezték azokat. Ennek a szerkezetével már jobban tisztában vagyunk, mert egy 1666-ban Firenzében megjelent „Saggi di Naturali Esperienze” (Tanulmányok természeti kísérletekről) című könyvben már ábra is van róla. Ezen látható, hogy ennél az ősi hőmérőnél a skála-fokok még magára az üvegcsőre vannak rákarcolva. (A mai hőmérőknél a cső mellett lévő üveg- vagy falapra.)

Miután így megvolt a hőmérő — ha nem is a mai tökéletességében — még egy nagy dolog volt hátra, hogy egészen használható legyen. Két fixpontot kellett megjelölni rajta, hogy az ezektől való távolsággal fejezzék ki a hőmérsékletet.

Huggens Keresztély hollandus fizikus mindjárt a firenzei hőmérő föltalálása után okos javaslattal állott elő. Azt ajánlotta, hogy a két fixpont legyen a jég olvadáspontja és a víz forráspontja. A végén így is lett, ma is ez a két általánosan elfogadott

nek annyi jóféle jut, el akarja venni az ő játékát. Ott találta a mezőre hányt szemét között... Mérgesen ráfenyegedett az ostorával:

— Nem adom!... Az enyém!... Eredj!... És már loholt is tovább.

Az agyonkényeztetett leánygyermekkel még nem történt meg, hogy valamit akarjon és ne kapja meg azonnal. Sivalkodni kezdett, mint a kis malac, ha vesztét érzi.

— Akarom!... Akarom!... Akarom!...

Az egykori komorna kihajolt az ablakon. Szenvelgő arcot vágott, kényeskedve tapogatta a halántékát:

— De Marienne!... A migrénem!...

Migrén... Ezzel is a grófokat majmolta. A kellemetlen, vagy idegesítő dolgok elől mindig a migrénjére val. hivatkozással tért ki. A boltot és az italmérést ráhagyta a férjére s naphosszat a nagyszoba diványán heverészett. Érzélgős ponyvaregényeket olvasott s egyik cigarettát a másik után szívta.

A kislány csak toporzékol. Se szép szó, se ígérlet, se fenyegetés nem fogott rajta. Már a szomszédos gyerekek is köréje gyűltek és szájatva figyelték. Egy-két kíváncsiságos öreg néni is meglapult a kapualjban.

Az asszony idegesen szolt hátra a bolt felé:

— Ugyan János, tégy már valamit azzal a gyerekkel!

A busafejú nagydarab ember kiállt a boltajtóba:

fix pont. De csak kerülő utakon tért vissza a tudomány Huggens javaslatához.

1701-ben a nagy Newton azt javasolta, hogy a víz fagyáspontja legyen a 0-fok és az emberi test hőmérséklete a 12. fok. (Ak-koriban ugyanis szerették a 6-os számrendszert alkalmazni.) Még mielőtt a gyakorlatba is átment volna Newton elgondolása, föllépett a hőmérő nagy reformátora, Fahrenheit, akinek skálabeosztását máig is alkalmazzák az angol szász területeken.

Érdekes fizikai megfontolások voltak azok, amelyek Fahrenheitet ennél a beosztásnál vezették. Akkoriban még azt hitték, hogy a víz fagyáspontja nem állandó dolog, mert ha nincs benne jég és mozdulatlan, akkor jóval a 0 C-fok alá is le lehet hűteni. De már Fahrenheit rájött, hogy amint megindul a vízben a jégképződés, a hőmérséklete mindig ugyanaz marad. Tehát ha jeget vagy havat keverünk tiszta vízbe, mindig ugyanolyan hőmérsékletű (+4 Celsius fok) folyadékot kapunk. Később kísérletileg kimutatta, hogy a víz forráspontja is csak akkor változik, ha a forrás más légnyomás mellett következik be. De ugyanannál a légnyomásnál mindig azonos a forráspont, tehát alkalmas fix pontnak a hőmérőhöz.

RÉAUMUR ÉS CELSIUS

Réaumur francia természettudós (1683—1757) és Celsius svéd csillagász (1701—1744) neve elválaszthatatlanul összeforrt a hőmérővel. Mind a kettő a víz fagyáspontját vette a két fix pontnak, csak hogy Réaumur 80 részre osztotta föl a két pont közötti távolságot, Celsius pedig 100-ra. A két hőmérő fokai tehát ugyanannyianak egymáshoz, mint 4

— Ki bántotta az én aranymadárkát? Mi történt a gerlicécskémme! — kérdezte gügyögő, édeskés hangon.

Az aranymadárka már szinte tajtékol turt. Előrenyújtott jobb kezével a levegőt markolászta és egyre sikoltzott:

— Azt... azt... azt... akarom! Akarom!...

A szatócs közelebb lépett, megsimogatta a fejét, a toporzékoló nőcske azonban földre csapta magát.

— Mit, de mit akarsz hát?...

A zenebona akaratlan okozója éppen akkor kanyarodott vissza a bolt felé. Zörgött, kalimpált mögötte a pléh-fazék.

Marienne talpraugrott.

— Azt akarom... a fazekat akarom!...

— Azt a vacak fazekat?... Minek az neked?... Gyere be gyöngyöm, kapsz szépet, ujat, ha már fazék kell.

Nem. Nem kellett neki. Éppen csak azt a rozsdaverte, lukas fazekat akarta, amelyik a másé volt.

Az apja be akarta vinni a boltba, de kitepte magát a kezéből s már egész rekedten hajtogatta:

— Akarom!...

Jóska megtorpant. Kicsi ökle keményen szorongatta a zsineret. El nem engedte volna, ha a fél boltot ígéri is érte.

— No, add ide azt a fazekat! — rivalt rá a vörösképi ember.

Nem válaszolt. A szemé szögletéből dacosan pillantott a szatócsra s egy ka-

Zsiros, pattanásos arc-bőrhöz puder helyett

SULFAMYL

kénpuder. Megszünteti az arc mitesszereit. — Szaküzletekben kapható!

az 5-höz. Nálunk és általában Középeurópában a célszerűbb Celsius-skálát használják; a franciák ragaszkodnak a Réaumur-skálához, az angolok és amerikaiak a Fahrenheit-beosztáshoz.

Miért éppen higanyt és nem más folyékony anyagot alkalmaznak a hőmérőben kiterjedő folyadékul? Azért, mert a higany terjed a legegyszerűbben. Azt jelenti ez, hogy például amíg a víz egy foknyi hőemelkedésre magasabb hőmérsékletnél erősebben terjed ki, mint alacsonyabb hőmérsékletnél ugyancsak egy foknyi hőemelkedésre, addig a higany kiterjedése, legalább is 100 fokig, teljesen egyenletes, vagyis a fokok egyforma hosszúak.

— A „REPULÓ KAROSSZÉK” a technika egyik csodálatos alkotása. Hivatalos neve autogiro, vagy szélmalomrepülőgép, amely minden megfutas nélkül függőlegesen szállhat föl és le, tetszőszerinti magasságban majdnem mozdulatlanul lebeg a levegőben és sebessége óránként 26 és 240 kilométer között változhat. Ezt a nagyszerű találmányt is, mint a technika többi alkotásait, már be fogják a halál szolgálatába. Az angol légügyi minisztérium nagyobb mennyiségű újfajta repülőgépet rendelt a vezérkari tisztek használatára, akik a hadgyakorlatokon és a háboruban ilyen repülő karosszékekről irányítják majd a hadműveleteket.

modással a mező felé kanyarodott.

Az eleven hústörny dűbbe gurult. Sötét vére mind a fejébe szállt s lilásra festette vaskos ábrázatát. Lihogva, szuszogva rohogott a gyerek után. Figurás látvány volt a pöttöm legényke nyomában szaladó nagy darab ember. Végre utolérte s otromba tenyerével nyakonkapta. Egy rántással kitepte kezéből a zsineret, aztán nagyot taszított rajta. A vézna fiú elvágódott, kétszer is meg-hempergett a porban.

Kábultan ült fel. Remegett, de azért nem sírt. Égő szemmel a balkezét nézte: a vére csurgott. A zsiner, amelyet keményen szorongatott, az erős rántásra felmarta gyöngye bőrét.

*

... Az elátkozott várkastély ura: a hétfejű, tűzokádó sárkány, rettentő hangon üvöltözni kezdett. Nem gondolt vele. A képzelete most nem csapongott. Tudta, hogy a mező szögletén túl a pamutgyár gőszirénája bug. Esti hét órát, a munka befejezését jelezte.

Nemsokára megjönnek az édesapja és a néneje is. Mindig boldogan várta őket. Hiszen szerették, becézgették... Most üres lélekkel csak ült, ült... A rideg és meztelen léttel találkozott és sajnó kicsi szíve korán megismerte azt a kegyetlen valóságot, hogy igazság, jog üres szavak, amelyek csak annyit érnek, amennyi erő van mögöttük.

Utazás a Vénuszba

Irta: Hans Dominik*

...kedvezőbben folyt le az az...
...medáció, amelyet a német Schröter ka...
...kisérelt meg néhány hónappal...
...bb az „Electron II.” nevű rakéta...
...lővel, amikor a Vénusz a Föld kö...
...be jutott. A Vénusz bolygóhoz ve...
...lényegesen rövidebb távolságot...
...40 óra alatt repülték be, mialatt a...
...téta az ut nagyrészt 300 másodperc...
...méternyi rendkívüli sebességgel szá...
...dotta végig.

A Vénuszba való repülésről a rakéta...
...jelzetei naplója a következőket jegyez...
...fel:

...július 15-ike 6 óra 30 perc Gre...
...vichi időszámítás szerint. A rakéta...
...Vénusz egyenlítője felett áll. A talaj...
...lett való magasság ismeretlen. A ra...
...két lassan lefelé süllyesztjük. Felhős...
...rűbe burkolódik. A magasságmérővel...
...lytatott kísérletek eredménye bizony...
...lan: lehet 10 és 6 kilométer között...
...g mélyebbre süllyedünk. A napkorong...
...ár többé nem látható, az egész köd...
...meget erős nöröses fény borítja. A...
...magasságmérők már pontosabb mérté...
...ket adnak. A kezdő hőmérséklet sze...
...nt mintegy 30 fok meleg érezhető..

A VÉNUSZ NÖVÉNYZETE ÉS AL-LATVILÁGA

A rakéta alatt fák csucsai ködlenek...
...égyenesen arrafelé tartunk. A csucok...
...különböző zsurlók és páfrányok körvo...
...alait jelzik, amilyenek a Föld ösko...
...rában léteztek...

A növényzet sűrűjében sehol sincs...
...hézag, ahol kiköthetnénk. Mérsékelt...
...magasságban repülünk tovább az öser...
...dők fölött északi irányban. A 10-ik szé...
...lességi fok alatt több mérföld széles ro...
...ható folyamot szel ketté rakétánk. Kö...
...vetjük a folyam pályáját, mert ennek...
...a tengerhez kell vezetnie... Három...
...órág repülünk északralet irányában...
...A folyam egyre szélesebb lesz, mindkét...
...oldalán áthatolhatatlan őserdők. Elér...
...jük a tengert. Külső hőmérséklet, ugy...
...mint előbb, még mindig 30 fok plusz...
...Légnyomás 210 centiméter (csak egyti...
...zeddel kevesebb, mint a földi légnyo...
...más) levegőpróbát veszünk a fedélze...
...ten... A Vénusz levegője belélegezhető...
...Az „Electron II.” 100 méter magasság...
...ban repül a tenger fölött északra. Fel...
...ismerjük a halakat a vízben... azonki...
...nül hatalmas enlőseket, amelyek na...
...gyon hasonlítanak a Föld Kréta-köré...
...nek állataihoz... Felvevőkészülékünk...
...szüntelenül működik, hogy minden lényt...
...filmre vehessünk... Fokozzuk a sebes...
...séget s elérjük a tenger másik partját...
...az északi szélesség 40. foka alatt.

KISZALLUNK A VÉNUSZON

Ismét tovább repülünk a sűrű őserdő...
...felett. Vénusz időszámítás szerint dél...
...után 2 óra lehet. Nehéz felhőszakadás...
...indul lefelé és egy óráig beburkolja a...
...látóhatárt. Csillagászati helymeghatá...
...rozások a nedves és meleg ködpárázat...
...miatt kizártak, csakis a villamos meg...
...figyelőkészülék adatai szerint találgat...
...hatjuk, hol vagyunk. Körülbelül 65 fok...
...északi szélesség alatt ér véget a sűrű...
...erdőség. Az alattunk elterülő talaj a...
...Pampákhhoz hasonló jellegű. A folyó...
...partján egy sűrű bokor mellett leeresz...
...kedünk. A levegő analízise céljából...
...Scheffer professzor megkockáztatja...
...hogy védőruha nélkül kimásszék az űr...
...hajóból. A megfigyelőnyílásokon észre...
...vesszük, hogy a professzor nevetve int...
...hogy kövessük. Példájára mi is kiszál...
...lunk és egy Vénusz mező hullámzó fü...
...rengetegében megállunk. A levegő eny...
...he, mintegy 20 fok meleg. A valamivel

nekünk földi embereknek. Enyhe fu...
...vallat kellemes érzést nyújt. Botaniku...
...saink tüstént a Vénusz-mező növényvi...
...laga felé sietnek és megállapítják, hogy...
...a legtöbb füvezet és a különböző nö...
...vénylevelek feltűnő hasonlatosságot mu...
...tatnak a mi földünk harmadkorabeli...
...növényzetéhez. Előkeressük az űrhajó...
...ban magunkkal hozott hajtányt és tu...
...dósaink a folyó mentén lefelé többna...
...pos tanulmányutra indulnak, mialatt...
...az űrhajó lassan követi őket...

LAKHATÓ A VÉNUSZ

A Vénuszba tett repülőutról szóló je...
...lentés közelebbi részleteit helyszüke...
...miatt nem közölhetjük. Csakis a jelen...
...tés legfontosabb pontjairól emlékezhe...
...tünk meg. Ezek szerint a Vénusz, mint...
...egy 60 foknál nagyobb szélességű övé...
...tól kezdve egészen a bolygó két sarkáig...
...a fehér fajhoz tartozó emberi lények...
...részére kiválóan kedvező talaj.

A Vénusznak azok a részei azonban...
...amelyek a Föld mérsékelt öveinek felel...
...nek meg, a Nap nagy közelsége miatt...
...már tropikus esős klímájának. Ezeknek...
...emberi használhatóságáról más alkalom...
...mal szólnunk.

A Vénusz bolygóról szóló utinapló...
...tehat teljesen pozitív eredményt mutat...
...Ellentétben a Mars bolygó sivatár és ki...
...halt területével, a Vénuszon óriási kiter...
...jedésű termékeny új földet fedeztek fel

AZ ÖRÖKKÉ ÉGŐ POKOL

Sajnos azonban, hogy a Vénusz fel...
...fedezése az egyetlen valódi eredmény...
...Naprendszerünk keretén belül. A többi...
...bolygókra megkísérelt űrhajó utazások...
...csak azt állapíthatták meg, amit a csil...
...lagászati fizika már régebben is meg...
...erősített. Így például a Naphoz legkö...
...zelebb álló Merkúr bolygó nem egyéb...
...mint örökké égő pokol, a Mars bolygón...
...tul keringő külső bolygók pedig jég...
...pusztáknak mutatkoznak. Csakis a...
...Naprendszer két bolygóján, a Földön és...
...a Vénuszon áll fenn a lehetőség élölé...
...nyek letelepedésére.

Csak hogy a mi Napunk összes boly...
...góival együtt nem egyéb, mint egy pa...
...rányi magocskák a véghetetlen csillag...
...világban. Vajjon miúgy lehet-e ott a mesz...
...sze távolban más ragyogó napok, sokkal...
...szébb, boldogabb bolygókkal körülvéve...
...amelyek a jövő évezredek emberiségé...
...nek új, korlátlan lehetőséget nyujt...
...hatnak a letelepedésre.

Kell a beláthatatlan messzeségben...
...ami központi álló csillagunkhoz nagy...
...ságra és hőfokra hasonló ilyen Napnak...
...lenni, amelyet a mi Föld-golyónkhoz...
...körülbelül hasonló nagyságu bolygók...
...vesznek körül. Ennek valószínűségét a...
...csillagászok mintegy millionodnyi...
...arányban számítják ki. Így tehát a vi...
...lágűrben levő millió álló csillag közül

a jövő emberiségének egyetlenegyét vé...
...re fel kell majd fedeznie.

A világtűrben sok ezerszer számosab...
...bak az ugynevezett kettős csillagzatok...
...amelyeknek az a rendszere, hogy mind...
...egyiknél két óriási nap kering egymás...
...közül. Az volna a jövő űrhajójának leg...
...hallhatatlanabb szerencséje, ha a min...
...denségben a mi Naprendszerünkhez ha...
...sonlót találna, amely alkalmas volna...
...arra, hogy a Föld lakóinak új hazát...
...adjon. És ha végül azt a teljesen való...
...színűtlen esetet vesszük, hogy a hoz...
...zánk legközelebb álló szomszédos boly...
...gó, „a” csillag a bika csillagképben...
...nyujtanak erre lehetőséget, akkor azt...
...kell tudnunk, hogy ez a csillag tőlünk...
...4 fényévi távolságra kering. Így tehát...
...a világtűrben száguldó léghajónak négy...
...évig kellene fénysebességgel repülnie...
...amíg ezt a szomszédos csillagot elérjük

AZ ŰR LÉGIÓ

Ez a légió elviselhetetlenül hosszú...
...ideig tartana s emellett a tudomány...
...újabb technikai akadályokat említ. E...
...szerint alapjában lehetetlen az új fiz...
...ka törvényei szerint bármilyen anyagot...
...fénysebességűvé tenni. Ezzel szemben...
...azonban az a vizsgálatásunk, hogy már...
...közeledik az idő, amikor az űrhajó sze...
...mélyzetének nem lesz szüksége annyi...
...fényévre, mert a távolságot nem is, de...
...az időt nemsokára legyőzheti. Amíg...
...ugyanis a Földről a világtűrbe tekintő...
...embernek öt évre van szüksége, hogy...
...a „Bika” csillagjegyében levő „a” csil...
...lagot látásával elérje, addig az űrhajó...
...személyzetének ehhez csak 8 napra van...
...szüksége s így csak 8 napi élelemre és...
...oxigénre, amit erre a megfigyelő utra...
...könnyen magával vihet.

Ezzel ellentétben a régi klasszikus fi...
...zika minden tetszés szerinti sebességet...
...megenged s a jövővíz világtűrű utazás...
...nál végre meglehetne állapítani, hogy...
...a két fizikai felfogás közül melyiknek...
...van igaza. Egyelőre meg kell nyugod...
...nunk abban, hogy ami régi, kipróbált...
...Napunk még a legközelebbi néhány bil...
...lió évig régi erejével és fényével fog...
...ragyogni. Így tehát az emberiségnek elég...
...ideje marad arra, hogy az űrhajózás...
...kérdését alaposan megfontolhassa és...
...minden technikai eszközt előkészítsen...
...mielőtt szükségesnek fog bizonyulni a...
...Földgolyóról más, szebb és boldogabb...
...csillagzatra menekülésre.

Fordította: G. Á.

* Hans Dominiknak, a németek nagy...
...nevű fantasztikus írójának novelláját...
...abból az alkalomból közöljük, hogy rá...
...mutathassunk Zomora S. János: „Az...
...utolsó órák” című regényére, amely...
...nek tárgya meglepően analóg Hans...
...Dominik meglátásával. A német író no...
...vellája ez év februárjában jelent meg...
...Zomora regénye pedig jóval előbb.

EMBER, AKI ÉLETEKET RABOLT

REGÉNY
IRTA
CLAUDE
FARRÉRE

(58)

— Ami az unokámat illeti, épen jókor jött a világra, hogy annak a századnak gyermeke legyen, amelynek gyermekei Musset tollát használták, hogy elzokogják a világnak érzelmes bágyadtságukat és tehetetlen világfájdalmukat. Elképzelhető, hogy ilyen emberből nem válik valami jó emberevő.

— Uram, a mai század betegsége az irodalmiság s bizony elég kárt is tesz a képzelőtehetséggel megáldott emberekben. Nem, szó sincs itt arról, hogy megölnének valakit, Madeleine önagságát ép oly kevéssé, mint önt. Frascos gróf, akiben moralista, sőt predikátor hajlamok vannak, megmagyarazza önnek, ha szépen megkéri rá, hogy az igazi életet élő, vagyis a Hosszu-Élet titkát őrző embereknek esziük ágában sincs, hogy a közönséges halandók rövid élete folyását megkurtítsák. Hála Istennek a Titok nem is teszi ezt szükségessé, leszámítva egyes jelentéktelen, csak nagy ritkán előforduló baleseteket. Ha nekem sikerült saját személyemben életemet egy jó századdal meghosszabbítani, legyen meggyőződve, hogy ezért senkinek az élete folyását nem kellett megcsonkítanom. Nem, uram, mi nem gyilkolunk és ön, mint katona e tekintetben, higgye meg, nem áll fölöttünk. Azt ugyan, nem merném állítani, hogy senkinek egy haja szála sem görbült meg azok közül az ifju férfiak és nők közül, akik laboratóriumunkban már nekünk szolgálatokat tettek. De gondolja meg azt is, hogy ily magas koru, nagytapasztalatu élet, mint az enyém, bir valamelyes értékkel s méltó rá, hogy feláldozzanak érte egyet-mást. Ez az áldozat azonban, mint már mondtam, rendkívül kivételes és „életünk munkásai” miután jó tékony feladatuknak eleget tettek, egészségesen, frissen és vidáman térnek haza. Madeleine aszszony — az ön barátnője, hogy most csak róla beszéljünk, — nem oly súlyos beteg, mint ön képzele és holnap este, ha ismét otthon lesz családi szentélyében, hozzátartozói közül senki sem fogja észrevenni, hogy Bau... Baulieuból — ismét pár font... igen pár font vérrel, csonttal és hussal könnyebben tért haza, amely veszteséget mi vontunk el ifju szervezetéből a magunké részére. Ebből láthatja, uram, mennyire tulzott volt fölháborodása. Ezzel talán mindent elis mondtam.

(Folytatjuk.)

Építőmunkás-mozgóban:

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné, helyárák 8 lei

Egy orvos naplója

Vasárnap délután 3, 5 és 7 órakor:

A ghetto szive

Megható zsidótárgyú angol párbeszédés társadalmi dráma, mely a legerősebb idegzetű embert is megrendíti. Főszerepben a világhírű 12 éves Dickie Moode gyermekszínész és Alexander Carl. Műsor előtt a legújabb híradó.

Este 9 órakor nincs előadás.

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órakor, kedden és szerdán 5 és 7 órakor:

A ghetto szive. Társadalmi dráma.

URSUS buffet

P. Unirei 19. Telefon 611
A rom. kath. püspökség fajborainak egyedüli árusítója. Elsőrangú buffet. Prima konyha. Világos és barnasörök
Ehrlich Ernő

Baj van a „tréflivel“ a székely fővárosban

(MAROSVÁSÁRHELY.) A maga nemében is páratlanul álló üzleti machinációnak a szálait bogoztatják Targumuresen a hitű zsidók, akik a felekezeti ritusnak megfelelően, ünnepekkor *ki-zárólagosan olyan élelmicikket tesznek az asztalaikra, amelyek ugynevezett rabbinátusi engedéllyel lettek árubabocsájtva és amelyek éppen ezért ha drágábbak is, de mindenesetre a ritusnak megfelelően megbízhatók is.* Romániában egyetlen ecetsavgyár létezik, amely évente rendszeren készített korlátolt mennyiségben ugynevezett „hechserrel“ előtört ecetsavat, amely gondosan lepecsételve került a forgalomba. Már a tavaly az volt a helyzet, hogy ilyen speciális és megbízható ecetsav sokkal kevesebb került a forgalomba, mint amennyire szükség lett volna, úgy, hogy nemhogy félretenni nem lehetett az idénre, de a ta-

valyi igényeket sem lehetett kielégíteni. Az idén aztán beütött a krach, amennyiben ez az egyetlen gyár sem készített rituális ecetsavat, amiből az következett, hogy a piac maradt sav nélkül s a rituális ecetgyártás ezidénre teljesen megfeneklett.

Aztán itt következik a tömegtréflizés elátkozott esete, amikor Marosvásárhely egyik „hitű“, de mindamelllett szenzációsan élelmes nagykereskedő cége, az... ami biztos, az biztos... jelszóval, *vigan és lendületesen dobta piacra, — valószínűen a magagyártotta rituális ecetsavat, — amely persze hogy más nem lehetett, mint közönséges tréfliecetsav.*

Mert hiszen honnan vehettek ezek a spekuláns kufárok „hechserrel“ ellátott ecetsavat, amikor az idén nem gyártottak egy gramnyit sem s a tavaly éppen ezek az élelmes hitközségi „elöl-

járók“, — félliterenként vásárolták itt helyben a maguk szükségleteit, amiből félretenni pedig nem lehetett.

Marosvásárhelyen óriási megdöbbenéssel állapítják meg azt, hogy éppen a hitközség vezetői közül ezek a kufár nagykereskedők voltak azok, akik ezzel a ravasz üzleti spekulációval betréflizték a husvétii szent ételeket, ami nem jelent kevesebbet, mint egy elátkozott merénylő a zsidóság bizalmával szemben.

Ezek után persze azt a kérdést feszegetik Marosvásárhelyen, hogy vajjon a két hitközség rabija ellenőrizte-e azokat a „chomez“ savakat, amelyek ebben a nagykereskedésben eladásra kerültek s ha nem tették, vajjon kit terhel a felelősség azért, hogy ezen a szent ünnepen a targumuresi zsidóság áldozatául esett éppen a hitsorsosok spekulációinak?

— EZ AZTÁN A TEKNIKAI VILÁG legnagyobb távcsövének. Ez óriási tükröt most öntöttek alakban Newyork állambeli corningi üvegyárban négyezer érdeklődő jelenlétében. Negyven aszbesztruhába öltözött kás foglalatokoskodott azzal a huztával olvasztott üveggel, amelyből az óriási tükröt készült. Az üvegtömb hőfokát téskor több mint 1500 Celsius-fok lassu kihülése tíz hónapig, azaz három évig tart. Az öntés sikerét előre nem lehet tudni, mert öntés közben eltört az öntőalak több agyagvátkája és attól tartanak, hogy agyagdarabokat nem lehet majd üvegtömbből eltávolítani. Ebben az esetben az egész munkát újra kell kezdeni. Az új távcső készítésének költsége meghaladja az ötmillió dollárt és ha elszül, akkor az eddig ismert 1500 milliót kivül további 500 millió távolabbi költséget lehet majd vele fényképező készülékek utján megvizsgálni.

— CSAK AKI SZABÁLYSZERUEN TUD KÖSZÖNI, LEHET TUDÓS HITLERAJBAN. Aki Hitler-Németországban a tudománynak akar élni, tanuljon meg szabályosan köszönni. Potsdami csillagvizsgáló egyik világhírű tudósa, dr. E. Finlay Freundlich ügylátszik, megfedkezett arról, hogy az új köszöntési módot szigorúan elírták. Egy szép napon levelet kapott fiatal Ludendorfftól, akit megtettek csillagvizsgálók adminisztratív vezetőjének, hogy szigorúan megkövetelik minden tisztviselőtől a szabályosan előírt „német köszöntést“. Amikor dr. Freundlich kérdést intézett, hogy ki denúciálta a csillagvizsgáló alkalmazottait, meglehetősen durván azt a választ kapta, hogy Ludendorff nem tartozik nek szamárással. Egyebekben ez a vitéz katonai csillagász panaszt emelt dr. Freundlich ellen a minisztériumnál, amely azonnal intézkedett és a tudós megfosztotta állásától. Mert Németországban szabályosan kell köszönni...

— **Büvészmutatvány közben.** Az olaszországi Guedra Vomanio községben egy büvész és hipnotizőr előadást tartott egy vendéglőben. Egy meglehetősen kis teremben 150 néző gyült össze. Előadás közben a tulzsufolt szobapadlója beszakadt és a nézők kivétel nélkül a pincébe zuhantak. Harmincharman súlyosan megsérültek, több közülük életveszélyesen. Az egyik büvészt a csendőrség elfogta, a másik megszökött.

— **Egy osztrák gróf turistakatasztrófiája.** Salzburgból jelentik: Gróf Clary Manfred, aki szüleinek herznai kastélyában lakott, egyetemi hallgató barátjával, gróf Reverterával kirándult a Gaisbergre. A Gaisberg meredek falainak megmászása közben egy 30 méter magas függőleges sziklafalhoz érték, amelyet meg akartak kerülni. Clary, aki elől ment, hirtelen elvesztette az egyensúlyát és lezuhant a mélységbe. Gerincszloptörést szenvedett és rövidesen meghalt.

**Szobafestőt?
Csak GRATZ!**
Telefon: 7-49.

Str. Memorandului 20,
Saguna 16,
Filipescu 15. sz.

Cenzura!

Ne ontson vért mérnök ur, hanem inkább fizesse ki elbocsátott munkásának a hátralékos száz lejes munkabérét

(CLUJ-KOLOZSVAR.) Éppen akkor érkezem a helyszínre, amikor Hoffmann Sándor gépműhelytulajdonos mérnök, kezében vonalzóval Orosz Mihály nevű munkásnak betörte a fejét. Nagyon elcsodálkoztam. A körülállóknak szintén. Mert a sértett és az incidens, — kezdettől bámuló — szem és fültanui határozottan kijelentik, hogy:

— Az igazgató mérnök ur sokkal jobban tette volna, ha vérontás helyett *elbocsátott munkásának kifizeti a hátralékos száz lejt.*

Mert Hoffmann Sándor ur dolgoztatott. És az elbocsátás idején — március 15. — száz lejt nem fizetett ki. Ezért aztán a kisemizett munkás naponta megjelent volt gazdájának lakásán, illetve a műhelyben... Kérte a pénzt. Azt a száz lejt, ami az

igazgató urnak mégsem áll olyan nehéz helyen, mint egy alkalmazás nélküli munkásnak. Orosz Mihály először alázatosan állított munkaadója elé, aki nem fizetett. Aztán következett a második, a harmadik és Isten tudja hányadik látogatás, amikor már a kenyérből kiesett ember követelőzni kezdett. Nem csoda, hiszen az a kis kapnivaló volt az utolsó szalmaszál. Tegnap délután fél 5 órakor aztán kirobant a nézeteltérés. A „hiteles“ odamondott. Az igazgató urnak arcát előntötte a méreg. Felkapta a vonalzót, *amellyel betörte egykori alkalmazottjának a fejét.* Azt kértem miért? Talán, mert követelte járandóságát? Mert a szurtos munkás igaz jogát védő embernek érezte magát?... Szeretnénk megérteni, de nem tudjuk.

Szörnyetegek

Most már nap-nap után arról szólnak a hírek, hogy új és új szörnyű eszközöket találnak ki, amelyek a legközelebbi háboru borzalmait az elmúlt világháboru ezerszeresére fokozzák. Új repülőgépek: ez a mai nap eredménye, amely ötszáz kilométeres sebességgel zuhan lefelé a mélybe, röpte ellenállhatatlan és záporoként ontja magából az elháríthatatlan gyilkos bombát. És a repülőgép mellett készül az új tengeralattjáró, amely huszezer kilométert tehet meg anélkül, hogy a víz felszínére kerüljön, amely tizen-négy torpedót eresztethet ki egyszerre magából, olyannaira, hogy néhány ilyen szörnyeteg megbéníthatja egy nagy Ocean egész forgalmát.

Az új szörnyetegek között gyámolatlanul és riadtan, fejét kapkodva áll az ember. Az ember,

aki megmenekült a világháborúból, vagy valami csodálatos vélellem miatt, vagy azért, mert még akkor nem volt elég felnőt ahhoz, hogy a lövészárokba vigyék. Az ember, aki fölsikoltana a segítségért, mert érzi, mi vár rá, de a diktatúrák hallgatásra kényszerítik, mi több: lelkesedésre készítik aziránt, ami majdan megölője lesz.

Szörnyeteg gépek és gyámolatlan emberek! A gép tulnőtt alkotóján és most már az az egyedüli célja, hogy szétrombolja azokat, akiknek szolgálatában áll. Az ember nem lázad föl a gépek ellen, megadással várja a gének lázadását, a gének rémuralmát, a torpedók és repülőgépek, a messzehordó ágyúk és a mustárgázok egész világra kiterjedő, lebírt hatatlan nagy halálközvérségét

— BABÉRKOSZORU — DOHÁNY-

LEVÉLBŐL. A török dohánytermesztők mozgalmát indították a babérkoszorú ellen. Azt akarják, hogy ezentúl ne babérlevelekkel koszorúzzák meg a megkoszoruzandókat, hanem — dohánylevelekkel. Arra hivatkoznak, hogy ez nagyon növelné ennek a fontos növénynek a fogyasztását. Igaz ugyan, hogy a babérkoszorú levelet felhasználhatják a háztartásban, viszont az sem megvitendő, hogy az egykori dicsőség emlékeit el lehet majd füstölni, amikor már a dicsőség ugys füstbement. A dohánytermesztők után valószínűleg jelentkezik majd a hagymatermesztők is, akik szintén fontos mezőgazdasági ágazatot képviselnek és megkövetelik majd, hogy vezessék be a hagymakoszorút. Ennek a követelésnek már megvan a maga tradíciója is és ha a színpadi hősök már nem is kapnak ilyen koszorút — lévén a hagyma újabb drága — a politikai aréna nem egy hőse megérdemelné, hogy költségeket nem kimélve, hagymakoszorúval ékesítsék.

— **Női felsőruha szabászati tanfolyam Kolozsváron.** Az Erdélyi Gazdasági Egylet a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara erkölcsi támogatása mellett falusi és városi intelligens asszonyok és leányok részére női felsőruha szabászati tanfolyamot rendez Kolozsvári Geltsch Edit volt iparis-kolai tanárnő vezetése alatt. A tanfolyam kezdete április 24-én, tartama hat hét, részvételi díj személyenként 800 lej. Jelentkezéseket április 21-ig elfogad az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala Cluj-Kolozsvár, Str. Andrei Muresan 10.

GRAFOLOGA.
János, Reg. Ferdinand 12.
Tanácsot ad szemrelem, válás, üzleti és peres ügyekben. Fenyképről és írásból megmondja a jelent, múltat és jövőt.

